

Kallelse till möte för utbildningsnämnden 2022

Tid: 2022-06-14 , **Kl:** 19:00

Plats: Munkhättevägen 45 Stange plan 2

Ordförande: Emanuel Ksiazkiewicz (S) Botkyrka Kommun

Sekreterare: Björn Andersson

Ärenden:

		Dnr:
1.	Utbildningsdirektören informerar	
	Ärende för beslut	
2.	Riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan	UN/2022:00225
3.	Rapport nyanlända barns och elevers lärande	UN/2022:00255
4.	Rapport kränkingsärenden	UN/2022:00247
5.	Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader 2022	UN/2022:00253
6.	Rapport om systematiskt arbetsmiljöarbete	UN/2022:00169
7.	Justering lednings- och enhetsorganisation förskola i HallundaNorsborg	UN/2022:00249
8.	Yttrande över motion, övervikt och fetma (TUP),	UN/2022:00154
9.	Nämnduppdrag - Språkkrav i skolan	UN/2022:00301
10.	Redovisning av delegationsbeslut juni	UN/2022:00001
11.	Redovisning av anmälningsärenden juni	UN/2022:00002

Riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden fastställer riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan.
2. Riktlinjerna gäller från och med den 1 augusti 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan (UN/2021:00239).

Syftet med riktlinjerna är att beskriva hur rörelse påverkar barns och elevers hälsa och hur skolor kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid.

Riktlinjerna beskriver ansvar på olika organisatoriska nivåer och anger hur huvudman, rektor och medarbetare gemensamt ska verka för elevers fysiska aktivitet under skoldagen. Det innebär bland annat att skapa medvetenhet om sambandet mellan rörelse och hälsa och ge möjlighet till olika sorters fysisk aktivitet.

Arbetet med rörelse och hälsa i skolan ska följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå.

Referens

Sofia Berger
sofia.berger@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden fastställer riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan.
2. Riktlinjerna gäller från och med den 1 augusti 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan (UN/2021:00239).

Syftet med riktlinjerna är att beskriva hur rörelse påverkar barns och elevers hälsa och hur skolor kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid.

Riktlinjerna beskriver ansvar på olika organisatoriska nivåer och anger hur huvudman, rektor och medarbetare gemensamt ska verka för elevers fysiska aktivitet under skoldagen. Det innebär bland annat att skapa medvetenhet om sambandet mellan rörelse och hälsa och ge möjlighet till olika sorters fysisk aktivitet.

Arbetet med rörelse och hälsa i skolan ska följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå.

Ärendet

Utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan (UN/2021:00239).

Riktlinjen ska ses som ett komplement till skrivningarna om rörelse och hälsa i skolans styrdokument. Undervisningen i ämnet idrott och hälsa utgör en viktig grund för elevers rörelse, kunskap och intresse för fysisk aktivitet. Riktlinjen tar sikte på hur skolan i övrigt kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid.

Fysisk aktivitet har enligt forskning positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa. Fysisk aktivitet stärker barns skelett och muskler och utvecklar motorik, koordination och rörelseförmåga. Det förbättrar kognitiva processer som exempelvis minne och uppmärksamhet, ger bättre impulskontroll och minskar risken för depression.

Fysisk aktivitet bidrar också till att minska risk för övervikt och fetma samt depressiva symptom.¹ Övervikt och fetma ökar i samhället i stort. I utbildningsförvaltningens kvalitetsrapport för hälso- och sjukvårdsarbete framgår att en hög andel av Botkyrkas elever har övervikt och fetma samt att denna siffra är högre än i andra kommuner i Stockholms län. Fler barn i de norra stadsdelarna överskrider gränsen för övervikt och fetma.²

Folkhälsomyndighetens återkommande undersökningar om skolbarns hälsovanor visar att färre än 20 procent är fysiskt aktiva minst en timme om dagen, vilket är världshälsoorganisationens (WHO) rekommendation för barn 6-17 år. Färre flickor än pojkar uppnår målet liksom elever som lever under sämre socioekonomiska förhållanden. Till exempel ägnar dessa barn mer tid framför skärm och deltar i lägre utsträckning i organiserad fysisk aktivitet. En jämförelse visar att 11-åringar är mer fysiskt aktiva än ungdomar 13-15 år. Fysiska aktiviteter under skoldagen utgör cirka 35 procent av veckans totala aktivitet med måttlig till hög intensitet.³

Flera skolor har samarbeten med andra organisationer för ökad rörelse bland eleverna under skoltid. Exempel på detta är:

- Falkbergsskolan och Trädgårdsstadsskolan – Tullinge fotboll, fotboll på rasterna.
- Fittja rektorsområde – Riksidrottsförbundets rörelsesatsning i skolan, inspiration och verktyg för rörelse under skoldagen samt samarbete mellan skolidrottsföreningen på Fittjaskolan, Fittja IF och Korpen.
- Eklidsskolan – Riksidrottsförbundets rörelsesatsning i skolan, inspiration och verktyg för rörelse under skoldagen.

¹ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkhälsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099

² Kvalitetsrapport. Hälso- och sjukvårdsarbetet inom utbildningsförvaltningen. UN/2021:00601

³ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkhälsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099

Organisationer på riks- och lokal nivå är viktiga aktörer i arbetet för ökad hälsa bland Botkyrkas elever. Förvaltningen förespråkar ökat samarbete med externa parter.

Skolan har en viktig roll att spela för en hälsosam livsstil för alla barn och unga. Förvaltningen har för avsikt att ta fram förslag till mått avseende barnfetma i mål och budget. Genom att erbjuda daglig fysisk aktivitet under skoltid kan skolan påverka barns och ungas psykiska och fysiska hälsa.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Birgitta Zelezny Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Bilagor

Bilaga 1. Riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer UN/2022:00225

Dokumentet är beslutat av utbildningsnämnden

Dokumentet beslutades den 14 juni 2022

Dokumentet gäller för utbildningsnämnden

Dokumentet gäller från den 1 augusti 2022 och till och med den 31 juli 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Utbildningsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Utbildningsförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Utbildningsförvaltningen

Innehåll

Inledning.....	4
Syfte.....	4
Teoretiska utgångspunkter	5
Rörelse och hälsa i Botkyrkas grundskolor.	5
Ansvar på olika nivåer	6

Inledning

För en god hälsa är det betydelsefullt att skapa förutsättningar för ett hälsosamt liv från tidig ålder. En aktiv skoldag ger förutsättningar för ett hälsosamt liv med rörelse som främjar både inläring och fysiskt mående för Botkyrkas elever. Förekomsten av övervikt och fetma bland elever är högre jämfört med andra kommuner i Stockholms län. Skolan fyller en viktig funktion och barnfetma är ett av fokusområdena för elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Enligt skolans styrdokument ska skolan arbeta hälsofrämjande och hälsoförebyggande. I läroplanen för grundskolan anges att skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen. I kursplanen för idrott och hälsa förtydligas skolans roll för att elever ska få kunskap och möjlighet till rörelse samt kunskap och förutsättningar att utveckla goda levnadsvanor.

Riktlinjer för rörelse och hälsa beskriver hur rörelse påverkar barns och elevers hälsa och hur skolor kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid. Riktlinjerna gäller för Botkyrka kommuns grundskolor och grundsärskolor.

Syfte

- Riktlinjen syftar till att öka medvetenheten om betydelsen av rörelse och hälsa för inläring och ett hälsosamt liv på lång och kort sikt.
- Riktlinjerna ska bidra till att skapa förutsättningar för lärande och en hälsofrämjande livsstil för elever i Botkyrkas grundskolor.
- Riktlinjen ska användas som stöd för arbetet med rörelse och hälsa i Botkyrkas grundskolor.
- Riktlinjen ska verka för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan elever i olika skolor.

Riktlinjen ska ses som ett komplement till skrivningarna om rörelse och hälsa i skolans styrdokument. Undervisningen i ämnet idrott och hälsa utgör en viktig grund för elevers rörelse, kunskap och intresse för fysisk aktivitet. Riktlinjen tar sikte på hur skolan i övrigt kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid.

Teoretiska utgångspunkter

Barns och elevers hälsa kan påverkas genom rörelse

Fysisk aktivitet har enligt samstämmig forskning positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa. Fysisk aktivitet stärker barns skelett och muskler och utvecklar motorik, koordination och rörelseförmåga. Det förbättrar kognitiva processer som till exempel minne och uppmärksamhet, ger bättre impulskontroll och minskar risken för depression. Fysisk aktivitet bidrar också till minskad risk för övervikt och fetma samt depressiva symptom.¹

Studier som genomförts om rörelse kopplat till skolresultat ger indikationer på att rörelse kan ge positiva effekter på elevers skolprestationer.² Rörelsepåuser har i forskning också visat sig ha betydelse. I studier där inläring och minne har undersökts i samband med fysisk rörelse kan konstateras att tre minuter varje halvtimme har positiva effekter.³

Folkhälsomyndighetens generella rekommendationer för fysisk aktivitet och minskat stillasittande kan även omsättas i skolans verksamhet:

- All rörelse räknas. Samla rörelser i vardagen och hitta vardagsaktiviteter.
- Ta rörelsepåuser. Några minuter varje halvtimme minskar riskerna med långvarigt stillasittande.
- Det är bättre att vara lite fysisk aktiv än att inte vara aktiv alls.
- Börja med små mängder fysisk aktivitet och öka gradvis frekvens, intensitet och varaktighet med tiden.

Skolans betydelse för elevers hälsa och en hälsosam livsstil

Erfarenheter från skolan har också visat sig påverka individens uppfattning och upplevelse av rörelse och fysisk aktivitet. De barn som under skoltiden deltog i skolidrotten visar sig som vuxna vara mer fysiskt aktiva och skattar sin hälsa högre.⁴ Skolan kan bidra till att främja fysisk aktivitet och minska stillasittande, särskilt för de barn som i sin hemmiljö inte är tillräckligt fysiskt aktiva.

Det kompensatoriska uppdraget

Människors fysiska och psykiska ohälsa har även samband med socioekonomiska faktorer. Det finns en ojämlikhet på samhällsnivå där bostadsort,

¹ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkalsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099

² Ericsson I, 2003, Motorik, koncentrationsförmåga och skolprestationer

³ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkalsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099

⁴ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkalsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099

föräldrars utbildningsnivå och inkomst innebär skillnader i barns fysiska aktivitet och upplevda psykiska mående. Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag, det omfattar de ojämlikheter som finns i barns uppväxtvillkor. Stärkt fysisk och psykisk hälsa bidrar till förbättrad koncentration och lärandemiljö. När det gäller fysisk aktivitet innebär det kompensatoriska uppdraget att de flickor och pojkar som rör sig minst i hemmet eller under sin fritid gynnas särskilt vid ökad fysisk aktivitet under skoltid.⁵

Rörelse och hälsa i Botkyrkas grundskolor

Botkyrkas grundskolor genomför löpande arbete för att skapa tillfällen för elevers fysiska aktivitet. Varje skola ska genomföra rörelsefrämjade aktiviteter anpassade efter skolans och elevernas behov och förutsättningar och i enlighet med styrdokumentet. Det dagliga arbetet ska främja elevers möjlighet och vilja till rörelse och en aktiv vardag under skoltid. Det behövs systematik och arbetssätt som inkluderar delaktighet och inflytande från elever och personal.

Det konkreta utformandet av samarbeten eller aktiviteter bör anpassas efter skolans förutsättningar och behov och därför beslutas på varje skola.

I Botkyrkas kommunala grundskolor ska eleverna:

- Få ökad förståelse och kunskap om betydelsen av fysisk aktivitet utifrån ett hälsofrämjande perspektiv.
- Erbjudas aktiviteter som bidrar till ökad rörelse och aktivitet samt skapar intresse för *olika* typer av fysisk aktivitet. Detta kan ske genom ett brett utbud av aktiviteter som ger förutsättningar för elever att hitta det som passar dem bäst.
- Kunna delta i rastaktiviteter som främjar rörelse och intresse för fysisk aktivitet. Detta kan exempelvis ske genom rastvärdar eller program/aktiviteter där elever organiserar rastaktiviteter för övriga elever.
- Ges möjlighet till rörelsepauser under skoldagen.
- Erbjudas hälsosamma måltider.

⁵ [Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande \(folkhalsomyndigheten.se\)](#) Folkhälsomyndigheten 2021 Artikelnummer 21099 och [Ojämlikheter i psykisk hälsa — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Ansvar på olika nivåer

Huvudmannen ansvarar för att:

- Verka för en inom- och utomhusmiljö som främjar rörelse. Detta ska beaktas vid om- och nybyggnation av skolor.
- Skapa samarbetsytor mellan skolor för att möjliggöra erfarenhetsutbyte.
- Skapa samarbetsytor med övriga förvaltningar för gemensamt arbete i syfte att främja elevers möjlighet till en fysiskt aktiv vardag.
- Det finns en kostpolicy där det framgår att måltiderna ska stärka hälsan och öka det sociala, fysiska och psykiska välbefinnandet samt ge förutsättning för att alla, oavsett ålder, ska bibehålla sin hälsa.
- Följa upp skolornas arbete med rörelse och hälsa som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Rektor ansvarar för att:

- Skolan har ett rörelsefrämjande arbetssätt.
- Verka för att skolans inom- och utomhusmiljö främjar rörelse.
- Skapa förutsättningar för, och förväntningar på, att rörelse och hälsa utgör en integrerad del i skolans dagliga arbete.
- Fritidshemmet tar en aktiv roll och möjliggör att eleverna är fysiskt aktiva. Det bör finnas aktiviteter som främjar olika sorts rörelse.
- Ta initiativ till samarbeten med föreningar där rörelse och hälsa är i fokus.
- Följa upp skolans arbete med ökad fysisk aktivitet under skoltid som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Medarbetare ansvarar för att:

- Aktivt bidra till arbetssätt och aktiviteter som främjar elevers rörelse under skoltid.

Vidare stöd och mer information

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/mer-rorelse-i-skolan>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/fysisk-aktivitet-och-matvanor/rekommendationer-for-fysisk-aktivitet-och-stillasittande/>

<https://www.rfsisu.se/contentassets/4965e3aeaa394009ac03d8612153eb25/folder-rorelsesatsning-i-skolan.pdf>

<https://generationpep.se/sv/verktyg/pep-skola/>

<https://www.spsm.se/stod/specialpedagogiskt-stod/rorelse-fysisk-aktivitet/rorelse-och-fysisk-aktivitet-i-skolan/>

Rapport nyanlända barns och elevers lärande

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att årligen återrapportera arbetet med nyanlända barns och elevers lärande.
3. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram ett underlag med inriktningen att utöka verksamheten avseende nyanlända barnfamiljer. Uppdraget ska återrapporteras till nämnden under 2022.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har under en lång tid tagit emot en stor andel nyanlända elever. Förvaltningen har under de senaste åren förstärkt resurserna för att utveckla arbetet med nyanlända barns och elevers lärande.

Under läsåret 2021/22 har en genomlysning av verksamheten gjorts. Genomlysningen visar tydligt att det finns behov av ett fortsatt riktat utvecklingsarbete på huvudmannanivå. Detta för att stärka likvärdigheten avseende mottagande, organisation och undervisning mellan Botkyrka kommuns skolor.

Förvaltningen ser även ett behov av att i ett tidigt skede komma i kontakt med nyanlända familjer med barn i förskoleåldern.
asieskola

Referens

Elin Grenander
elin.grenander@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport nyanlända barns och elevers lärande

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att årligen återrapportera arbetet med nyanlända barns och elevers lärande.
3. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram ett underlag med inriktningen att utöka verksamheten avseende nyanlända barnfamiljer. Uppdraget ska återrapporteras till nämnden under 2022.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har under en lång tid tagit emot en stor andel nyanlända elever. Förvaltningen har under de senaste åren förstärkt resurserna för att utveckla arbetet med nyanlända barns och elevers lärande.

Under läsåret 2021/22 har en genomlysning av verksamheten gjorts. Genomlysningen visar tydligt att det finns behov av ett fortsatt riktat utvecklingsarbete på huvudmannanivå. Detta för att stärka likvärdigheten avseende mottagande, organisation och undervisning mellan Botkyrka kommuns skolor.

Förvaltningen ser även ett behov av att i ett tidigt skede komma i kontakt med nyanlända familjer med barn i förskoleåldern.

Ärendet

Botkyrka kommun har under en lång tid tagit emot en stor andel nyanlända barn och elever.¹ Andelen nyanlända elever i Botkyrkas kommunala

¹ Som nyanländ elev räknas enligt skollagen någon som har varit bosatt utomlands och nu är bosatt i Sverige. Efter fyra år i svensk skola räknas eleven inte längre som nyanländ.

grundskolor har legat på ungefär samma nivå det senaste decenniet men har ökat något sedan flyktingvågen 2016. Under de senaste åren har kommunen tagit emot fler nyanlända elever än närliggande kommuner och en högre andel än genomsnittet för riket. Botkyrka kommuns förskolor har cirka 160 nyanlända barn och kommunens grundskolor har cirka 800 nyanlända elever.

Förvaltningen har under de senaste åren förstärkt resurserna för att utveckla arbetet med nyanlända barns och elevers lärande. Under läsåret 2021/22 har en genomlysning av verksamheten gjorts. Genomlysningen visar tydligt att det finns behov av ett fortsatt riktat utvecklingsarbete på huvudmannanivå. Detta för att stärka likvärdigheten avseende mottagande, organisation och undervisning mellan Botkyrka kommuns skolor. Utvecklingsarbetet bör omfatta bland annat:

Skolsegregation och skolval i grundskolan

- Utredda förutsättningarna för att åstadkomma ett jämnare mottagande av nyanlända elever mellan grundskolorna.
- Säkerställa att alla skolor har tillräcklig kompetens och beredskap för att ta emot nyanlända elever.

Mottagande av nyanlända barn och elever

- Tydligare styrning av organisation för mottagande och utbildning för nyanlända elever.
- Tydligare styrning av förberedelsegrupper i kommunens grundskolor.

Studiehandledning på modersmålet

- Säkerställa att alla nyanlända elever får den studiehandledning de har rätt till.
- Ta fram en modell för likvärdighet i studiehandledning på modersmålet.

Kompetensförsörjning i svenska som andraspråk

- Ytterligare stärka kompetensförsörjning avseende lärare i svenska som andraspråk.

Uppföljning av resultat

- Utveckla en modell för systematisk uppföljning av nyanlända elevers resultat i både grund- och gymnasieskolan.

Utökad uppdrag avseende nyanlända barnfamiljer

- Ta fram ett underlag med inriktningen att utöka verksamheten avseende nyanlända barnfamiljer.

I denna rapport redovisas det planerade utvecklingsarbetet. Förvaltningens bedömning är att de identifierade insatserna innebär en ambitionshöjning som kommer att gynna Botkyrkas nyanlända barn och elever.

Forskning om nyanlända elever

Framgångsfaktorer avseende organisation

Forskning har identifierat ett antal faktorer som är avgörande för att skapa de bästa förutsättningarna för nyanlända elevers lärande. Exempelvis är det viktigt att det finns riktlinjer samt en tydlig roll- och ansvarsfördelning för mottagande, organisation och utbildning för nyanlända elever. Detta för att säkerställa att skolhuvudmän och rektorer har kunskap om hur utbildningen bör ledas, organiseras och genomföras. Organisation, mottagande och elevresultat bör följas upp och analyseras som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.²

Ytterligare en framgångsfaktor är att huvudmannen har ett välfungerande stödsystem för samverkan med myndigheter såväl som närsamhället för att få reda på vilka nyanlända barn och ungdomar som bor i kommunen. Det är också viktigt med ett stödsystem som möjliggör att nyanlända elever kommer i kontakt med skolväsendet.³

Forskning har identifierat flexibilitet i organisationen som en avgörande faktor för elevens skolgång. Det gäller exempelvis organisering av förberedelsegrupp. Studier visar att huruvida förberedelsegrupp är att föredra för en nyanländ elev är helt beroende på hur organisationen på skolan är uppbyggd samt elevens tidigare skolbakgrund. En nackdel som lyfts fram avseende förberedelsegrupper är att eleverna tenderar att hållas kvar för länge i dessa grupper. Samtidigt visar studier att direktintegrerade elever som är i en kontext där lärare saknar kompetens i svenska som andra språk och där stödåtgärder för nyanlända inte är strukturerade ofta hamnar i ett utanförskap som inte är gynnsamt för eleven.⁴

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Forskning visar att kommunikativ undervisning med fokus på språkets roll i alla ämnen är gynnsam för alla elever och nödvändig för flerspråkiga elever.⁵ Skolan kan stötta eleven att utveckla de språkliga förmågorna

² <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlanda-barn-och-elevers-utbildning/samordnare-for-nyanlandas-utbildning#skvtableofcontent5037>

³ SOU 2017, Skolinspektionen 2017

⁴ Bunar- Nyanlända och lärande

⁵ <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/vad-%C3%A4r-spr%C3%A5k-och-kunskapsutvecklande-arbetss%C3%A4tt-1.96386>

genom att bland annat bedriva modersmålsundervisning och undervisning på elevens andraspråk. Det tar mer tid och kraft att lära sig ett andraspråk än att utveckla modersmålet. Det är viktigt att all personal på skolan tar ett gemensamt ansvar och att lärare som eleven möter har förmågan att arbeta språk- och kunskapsutvecklande i ämnesundervisningen.⁶

Eleven utvecklar sitt andraspråk både i vardagliga sammanhang (vardagsspråket) och i skolan (skolspråket). Vardagsspråket utvecklas muntligt i vardagliga sammanhang. Skolspråket är det språk eleverna möter i skolans olika ämnen. Inläring av vardagsspråk och skolspråk skiljer sig åt, bland annat eftersom eleven i skolsammanhang möter begrepp innan förståelsen bakom är tydlig för eleven. Skolverket uppger att det kan ta upp till ett år att utveckla ett vardagsspråk medan ett skolspråk kan ta upp till fem till åtta år för en elev att behärska.⁷

Skolsegregation och skolval i grundskolan

Det är hemkommunen som ansvarar för att alla i kommunen som har rätt till utbildning får det. Det gäller för nyanlända på samma sätt som för övriga barn och ungdomar som är bosatta i kommunen. Nyanlända elever i grundskolan omfattas av skolvalet precis som övriga elever.⁸ Förvaltningen konstaterar att nuvarande regelverk begränsar möjligheterna för Botkyrka som huvudman att placera nyanlända elever på olika grundskolor.

Bostadssegregation leder i regel till skolsegregation. Andelen nyanlända elever skiljer sig mellan skolorna i Botkyrka. Skillnaderna i andelen nyanlända elever per skola i Botkyrka speglar i stor utsträckning var eleverna är bosatta. Vårdnadshavare till nyanlända elever söker sig ofta till en skola i närheten av sin vistelseadress. Ett avgörande utvecklingsområde för att skolan ska lyckas i sitt uppdrag är att motverka skolsegregationen. Förvaltningen anser att det är viktigt att i möjligaste mån verka för en större spridning av nyanlända elever mellan skolor och stadsdelar. Förvaltningen har för avsikt att utreda möjliga alternativ för att åstadkomma detta.

Botkyrka kommuns skolor har ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända elever. Det måste säkerställas att alla skolor har den kompetens och beredskap som krävs för att möta dessa elever på ett likvärdigt sätt. Förvaltningen arbetar för att säkerställa att kunskapen om mottagande och

⁶ <https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/api-v2/document/name/P03WCPLAR078173>

⁷ SOU:2017:54

⁸ Skolverket 2016, Utbildning för nyanlända elever,

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65bceb/1553966475563/pdf3576.pdf>

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/nyanlanda-barns-ratt-till-utbildning#h-Utbildningfornyanlanda elever>

undervisning av nyanlända elever finns på alla grundskolor. Det kommer bland annat ske genom utbildning och nätverk för erfarenhetsutbyte.

Mottagande av nyanlända barn och elever

I Botkyrka utförs det första mottagandet av nyanlända elever för både grundskole- och gymnasieelever av Språkcentrum. Eleven genomgår en medicinsk kartläggning samt pedagogisk kartläggning steg 1. Eleverna skrivs sedan in på någon av kommunens skolor. Merparten av eleverna får sin skolplacering inom en månad. Kartläggning steg 2 genomförs av mottagande skola. I förskolan tas barn inte emot via Språkcentrum utan direkt i verksamheten.

Andelen nyanlända elever skiljer sig mellan skolorna i Botkyrka. Störst andel har Fittjaskolan med nästan 30 procent samt Grindtorpsskolan, Borgskolan och Karsby International School med strax över 20 procent. Det kan också konstateras att det finns skolor som under det senaste året inte har placerat någon nyanländ elev.

Hur Botkyrkas kommunala skolor organiserar mottagandet av nyanlända elever skiljer sig också åt. Av kommunens 22 grundskolor har 5 skolor förberedelsegrupper.

Tabell 1. Andel nyanlända elever per skola (Kolumnen Därav invandrade de senaste 4 åren)
Botkyrka kommun, Grundskola, Områden, Skolenhet, Andel

Redovisning	Antal elever/barn per enhet		Utländsk bakgrund, andel					Eleven född i Sverige med föräldrar födda utomlands
	Totalt	Därav pojkar	Eleven född utomlands med föräldrar födda utomlands	Därav invandrade de senaste 2 åren	Därav invandrade de senaste 4 åren	Därav invandrade de senaste 6 åren	Därav invandrade 5-7 år sedan	
BK Alby - Grindtorpskolan	546	47,1	34,6	9,3	20,5	25,8	5,7	49,5
BK Alby - Kvarnhagsskolan	586	50,2	16,2	1,9	7,3	9,6	2,6	67,1
BK Fittja - Fittjaskolan	520	50,8	40,2	16,0	29,8	32,7	2,1	46,3
BK Fittja - Tallidskolan	291	51,5	8,2	2,4	3,8	4,8	1,0	75,3
BK Hallunda Norsborg - Borgskolan	285	52,6	30,9	11,2	20,4	24,6	6,7	50,9
BK Hallunda Norsborg - Brunnaskolan	485	52,0	26,4	5,8	14,4	19,2	3,5	53,6
BK Hallunda Norsborg - Hammerstaskolan	399	51,1	16,8	2,0	8,3	10,8	2,0	57,6
BK Hallunda Norsborg - Karsby International School	450	45,3	33,6	12,7	20,9	26,4	4,9	54,9
BK Tullinge - Bansiättsskolan	467	48,6	4,7	0,0	1,3	3,0	1,7	13,3
BK Tullinge - Ekilidsskolan	225	56,0	3,1	1,3	2,7	2,7	0,0	14,2
BK Tullinge - Falkbergsskolan	412	51,7	8,5	1,0	3,2	3,9	0,7	11,4
BK Tullinge - Parkhemsskolan	300	54,0	2,3	0,0	1,0	1,3	0,0	12,3
BK Tullinge - Rikstens skola	716	53,1	3,4	1,1	1,8	2,2	0,7	15,8
BK Tullinge - Trädgårdsstadsskolan	673	50,4	3,3	0,4	1,0	1,2	0,4	14,7
BK Tullinge - Tullingebergsskolan	202	57,9	14,9	5,4	6,9	8,4	1,5	25,2
BK Tumba - Björkhaga skola	495	48,5	13,3	1,6	5,5	7,9	2,2	39,2
BK Tumba - Broängsskolan	614	55,0	3,1	0,0	0,5	0,7	0,0	23,6
BK Tumba - Kassmyraskolan	506	51,2	4,5	0,0	1,0	3,6	1,2	36,4
BK Tumba - Malmjö skola	446	51,6	5,6	0,7	1,6	2,8	1,1	15,2
BK Tumba - Skogsbacksskolan	159	47,2	27,0	6,3	19,5	25,2	2,5	47,8
BK Tumba - Storrötskolan	299	56,9	38,1	9,4	19,4	29,1	6,7	32,1
BK Tumba - Tunaskolan	739	52,5	8,4	2,4	3,7	5,3	0,7	38,2
FRISKOLOR inom Botkyrka - FRISKOLOR inom Botkyrka	1353	46,6	8,7	1,0	2,5	3,7	1,1	41,5
FRISKOLOR utanför Botkyrka - FRISKOLOR utanför Botkyrka	1391	46,8	14,7	1,6	4,0	6,4	2,5	45,8
IKE skola i annan kommun - IKE skola i annan kommun	296	50,0	34,1	9,8	18,6	24,3	3,4	33,8
	12							
	855	50,3	14,6	3,4	7,3	9,6	2,0	37,3

I gymnasieskolan tas de flesta nyanlända elever emot på språkintrödnktion. I Botkyrka kommun finns för närvarande språkintrödnktion på S:t Botvids gymnasium.

För att stärka likvärdigheten i mottagandet av nyanlända elever behöver kompetens och strukturer finnas i hela organisationen. Forskning har identifierat att en tydlig roll- och ansvarsfördelning för mottagande, organisation och utbildning för nyanlända elever är framgångsfaktorer. Detta för att säkerställa att skolhuvudmän och rektorer har kunskap om hur utbildningen bör ledas, organiseras och genomföras. Förvaltningen har därför inlett ett arbete som avser stärkt samordning och styrning på huvudmannanivå. Det handlar till exempel om regler för när och hur grundskolor bör upprätta förberedelsegrupper.

Studiehandledning på modersmålet

Studiehandledning på modersmålet är en av det viktigaste stödåtgärderna för nyanlända elever och innebär bland annat att en elev får stöd i att överföra kunskaper från modersmålet till svenska. En elev som behöver det ska få studiehandledning på sitt modersmål. Nyanlända elever har i vissa fall en förstärkt rätt till studiehandledning på modersmålet, exempelvis om de har

tagits emot i högstadiet i grundskolan.⁹

I Botkyrka utförs studiehandledning på modersmålet i huvudsak av Språkcentrum. Studiehandledning på modersmålet beställs av respektive skola och det är rektor som fattar beslut utifrån bedömning om eleven är i behov av stödet. Det kan konstateras att det råder en stor variation mellan skolorna avseende beställning av studiehandledning samt hur studiehandledare används på skolorna.

Förvaltningen håller på att utarbeta en modell som säkerställer likvärdigheten i studiehandledning på modersmålet. Modellen ska täcka in både studiehandledningens kvalitet och omfattning.

Kompetensförsörjning i svenska som andraspråk

Botkyrka kommun har en låg andel behöriga och legitimerade lärare i svenska som andraspråk. Andelen är cirka 33 procent att jämföra med snittet för kommunala skolor i riket, 53 procent.¹⁰

Det finns därför ett behov av att stärka kompetensförsörjningen avseende lärare i svenska som andraspråk. Exempelvis kan det bli aktuellt med utbildningssamarbeten med högskola för att öka behörigheten i svenska som andraspråk. Det finns också ett behov av att fortsätta utreda möjlighet till kompetensutveckling inom svenska som andraspråk och rikta dessa insatser till de områden där behovet är som störst både inom grundskola och gymnasieskola. Utbildningsnämnden har prioriterat detta område i kompetensförsörjningsplanen.

Uppföljning av nyanlända elevers resultat

Det finns för närvarande svårigheter att följa nyanlända elevers resultat på huvudmannanivå i Botkyrka baserat på vilken data som går att hämta ur verksamhetssystemen. På nationell nivå kan dock stora skillnader i resultat mellan svenskfödda elever och elever födda utomlands konstateras. Elever födda utomlands har 45 meritpoäng lägre än svenskfödda elever och det är 25 procentenheter färre som blir behöriga till gymnasieskolans nationella program. Skolverket redovisar inte statistik för gruppen nyanlända elever.

Uppföljningen av nyanlända elevers resultat är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen ser ett behov av att följa nyanlända elevers resultat samt att införa bedömningsstöd för att kunna

⁹ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/stod-for-nyanlanda-elever##h-Studiehandledningpamodersmalet>

¹⁰ Skolverket

mäta nyanlända elevers språkutveckling på alla skolor. Bedömningsstödet gör det möjligt att mäta elevernas progression och att rikta insatser mot de områden där de gör störst nytta.

Utökad uppdrag avseende nyanlända barnfamiljer

För närvarande tas nyanlända elever i grundskola och gymnasieskola emot för inskrivningssamtal på Språkcentrum. Det ger möjlighet att informera om det svenska skolsystemet och hur utbildningen i Botkyrka organiseras. Motsvarande möjlighet finns inte för utbildningsförvaltningen avseende familjer med barn i förskoleåldern. Servicegraden i förskolan är lägre i de stadsdelar som har en stor andel nyanlända medborgare.

Forskning visar att deltagande i förskolan har positiva effekter på barns utveckling och lärande. Det finns dessutom en bred samsyn i forskningen om att förskolan har störst betydelse för barn med svag socioekonomisk bakgrund, exempelvis nyanlända barn. Förskolan kan därför bidra till att barn får mer likvärdiga förutsättningar inför skolstarten och därmed bättre förutsättningar för skolframgång i grundskolan. Flera studier visar att barn som har gått i förskola har bättre språkliga färdigheter än andra barn. Förskolan spelar därmed en viktig roll för att stärka barns förutsättningar för integration.¹¹

Mot bakgrund av detta ser förvaltningen behov av att i ett tidigt skede komma i kontakt med nyanlända familjer med barn i förskoleåldern. Det ger också möjlighet att erbjuda alla nyanlända vårdnadshavare bredare information om det svenska samhället, utbildningssystemet och det föräldrastöd som finns tillgängligt. Förvaltningen föreslår att få i uppdrag att ta fram ett underlag med inriktningen att utöka verksamheten avseende nyanlända barnfamiljer. Samverkan bör ske med andra förvaltningar för att kommunen ska kunna ta ett samlat grepp och få ett större genomslag.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Förvaltningens bedömning är att de identifierade insatserna innebär en ambitionshöjning som kommer att gynna Botkyrkas nyanlända barn och elever.

Utvecklingsarbetet kommer sannolikt att medföra kostnader. Bland annat för behöriga lärare i svenska som andraspråk och andra kompetensutvecklingsinsatser samt ett eventuellt utökad ansvar avseende nyanlända barnfamiljer. Satsningarna kan delvis finansieras genom

¹¹ SOU 2020:67

statsbidrag och medel ur kommunens kompetensfond. Detta bedöms inte fullt ut täcka behoven och på sikt kan det bli nödvändigt att se över finansieringen. Förvaltningen har för avsikt att återkomma med närmare beräkningar av kostnaderna i höstens budgetberedning.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Birgitta Zelezny-Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Sara Dahl
Verksamhetschef förskola

Lennart Gudmark
Tf. verksamhetschef
gymnasieskola

Rapport kränkingsärenden 2021

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Förskolan och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i utbildningsverksamhet.

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och nämndens årshjul. Kränkingsärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjliggör för nämnden att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges en nulägesbeskrivning gällande kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. Rapporten används som ett verktyg för att kunna analysera läget på kommunens förskolor och skolor. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid.

Sammanfattningsvis syns en förflyttning framåt i förskolornas och skolornas utvecklingsarbete med tillämpning av anmälningsplikt och utredning av kränkande behandling. Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med ökad samsyn i och mellan verksamheterna behöver fortsätta för att stärka likvärdigheten.

Referens

Pernilla Björnsdotter Ackerman
pernilla.bjornsdotter.ackerman@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport kränkingsärenden 2021

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Förskolan och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i utbildningsverksamhet.

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och nämndens årshjul. Kränkingsärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjliggör för nämnden att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges en nulägesbeskrivning gällande kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. Rapporten används som ett verktyg för att kunna analysera läget på kommunens förskolor och skolor. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid.

Sammanfattningsvis syns en förflyttning framåt i förskolornas och skolornas utvecklingsarbete med tillämpning av anmälningsplikt och utredning av kränkande behandling. Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med ökad samsyn i och mellan verksamheterna behöver fortsätta för att stärka likvärdigheten.

Ärendet

Förskolan och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i

utbildningsverksamhet. Utbildningsnämnden har delegerat utredningsansvaret avseende kränkningar till rektor.

Arbetet mot kränkningar är en del i det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer och ingår i nämndens årshjul. Kränkningssärenden på en aggregerad nivå rapporteras till utbildningsnämnden årligen. Det ger utbildningsnämnden insyn och möjlighet att vidta åtgärder på en strukturell nivå.

I rapporten ges huvudmannen en bild av förekomsten av kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor. Rapporten beskriver och analyserar data avseende anmälningar till huvudman samt dokumentation av kränkningssärenden under 2021. Den möjliggör för huvudmannen att se mönster och förändringar över tid. Det pågående förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering behandlas inte i rapporten. Utifrån rapporten har behov av insatser konstaterats för respektive verksamhetsområde.

I förskolan pågår det en mängd insatser som syftar till att stärka arbetet med pedagogiska relationer, det systematiska värdegrundsarbetet och aktiva åtgärder mot diskriminering. En del av detta kommer även fortsättningsvis rikta fokus mot ökad samsyn och gemensamma förhållningssätt avseende hur kränkningar i förskolan kan förstås.

I grundskolan och gymnasieskolan framkommer ett särskilt behov av att stärka kompetensen om diskrimineringsgrunderna med fokus på sexuell läggning och könsidentitet. Den låga anmälningsgraden i gymnasieskolan föranleder ett fortsatt arbete med rutinerna för anmälan och utredning av kränkande behandling och diskriminering.

Förvaltningen arbetar ständigt för att alla barn och elever ska känna sig trygga i verksamheten. Det sker ett förebyggande och främjande arbete mot kränkande behandling på förskolor och skolor. Arbetet sker på flera olika sätt, bland annat genom våldsförebyggande arbete. I förskolan, grundskolan för de lägre åldrarna och fritidshemmet pågår det våldsförebyggande arbetet tillsammans med socialförvaltningen utifrån modellen TÅGET. Grundskolan utgår i de äldre åldrarna från modellen MVP (Mentors in Violence Prevention). Både förskolan och grundskolan uppger att modellerna är bra och fyller sitt syfte.

Sammanfattningsvis syns en förflyttning framåt i förskolornas och skolornas utvecklingsarbete med tillämpning av anmälningsplikt och utredning av kränkande behandling. Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med ökad

samsyn i och mellan verksamheterna behöver fortsätta för att stärka likvärdigheten.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

1. Rapport kränkningsärenden 2021
2. Diskrimineringsgrunderna

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Rapport kränkningsärenden 2021

Botkyrkas kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

RAPPORT

BOTKYRKA
KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

Kod:

Innehåll

Inledning	3
Verksamhetsområde förskola.....	4
Parter i kränkningsärendena.....	6
Verksamhetsområde grundskola	7
Grundskola.....	7
Fördelning av kränkningsärenden mellan könen.....	9
Fördelning av kränkningsärenden mellan årskurserna.....	9
Parter i kränkningsärendena.....	12
Grundsärskola.....	12
Fritidshem	12
Verksamhetsområde gymnasieskola.....	13
Gymnasieskola.....	13
Kränkningsform.....	14
Gymnasiesärskola.....	15

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkingsärenden

Kod:

Inledning

Syftet med denna rapport är att ge huvudmannen en bild av förekomsten av kränkande behandling och diskriminering av barn och elever i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor. Rapporten beskriver och analyserar data avseende anmälningar till huvudman samt dokumentation av kränkingsärenden under 2021. Det pågående förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering behandlas inte i rapporten.

Under 2021 inkom totalt 1607 anmälningar om kränkningar för alla skolformer. 81 procent av anmälningarna bedömdes efter utredning vara kränkningar. Förskolornas och skolornas bedömningar av vad som ska rapporteras in skiljer sig fortfarande åt. Det finns utmaningar i vilken grad anmälningar ska göras. Omfattningen av vardagliga konflikter, särskilt bland yngre barn, medför att en stor del av personalens tid läggs på konflikthantering. Därtill behöver anmälan göras för det fall misstanke om kränkning uppstått, vilket kan upplevas administrativt betungande. Förvaltningen gör bedömningen att arbetet med ökad samsyn i och mellan verksamheterna behöver fortsätta för att stärka likvärdigheten.

Förskolan och skolans anmälningsplikt samt åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen. Även diskrimineringslagen reglerar arbete mot kränkningar och diskriminering i utbildningsverksamhet.

Skollagen

Enligt skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Skollagen anger att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att göra en anmälan till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.¹

Anmälan om kränkande behandling ska enligt skollagen göras i alla situationer där ett barn eller en elev ger uttryck för att ha blivit kränkt. Skyldigheten att anmäla en misstänkt kränkning bygger på barnets/elevens subjektiva upplevelse av att vara kränkt. I ett beslut från 2020 konstaterade Skolinspektionen att

¹Skollag (2010:800) 6 kap. § 10. Skollag (2010:800) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2021:452 - Riksdagen

kränkningar som bestått av både hot och våld utgjort kränkande behandling trots att utsättande elev inte förstått att uppträdandet upplevdes som kränkande.²

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen innebär diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder. Händelsen ska också handla om någon av de sex formerna av diskriminering som finns i lagen.³

Två av formerna för diskriminering är trakasserier och sexuella trakasserier. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad eller kränkt. Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (trakasserier) eller om de är av sexuell natur (sexuella trakasserier).

Diskrimineringslagen har särskilda bestämmelser som gäller för utbildningsanordnare. Alla skolor ska arbeta mot diskriminering och ska bland annat ta reda på vilka risker för diskriminering som finns och vad de kan bero på. Skolorna ska också genomföra åtgärder för att komma till rätta med riskerna som kan leda till diskriminering. Alla skolor ska också agera mot alla former av trakasserier när de uppstår oavsett om det är elever eller personal på skolan som trakasserar. Alla skolor ska också ha särskilda riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.⁴

Verksamhetsområde förskola

Antal inrapporterade kränkingsanmälningar i förskolan var 33 för 2021, vilket var samma antal som 2020. Det ringa antalet anmälningar behöver förstås utifrån att det kan vara svårt att avgöra vad som är en kränkning i förskolan. Slag, knuffar och puttar har enligt Skolinspektionen i viss mån bedömts utgöra en del av den utvecklingsfas som barn runt 3-årsåldern befinner sig i. Agerande med knuffar och slag, samt verbala kränkningar bland äldre barn i förskolan har däremot av Skolinspektionen bedömts som kränkningar.⁵

² Skolinspektionen, dnr SI 2020:417

³ Direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier samt instruktioner att diskriminera.

⁴ Diskrimineringslagen 1 kap. samt 2 kap. 5-7 §§ [Diskriminerad i skolan? | DO](#)

⁵ Skolinspektion 2021-01-19, dnr SI 2020:6465.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

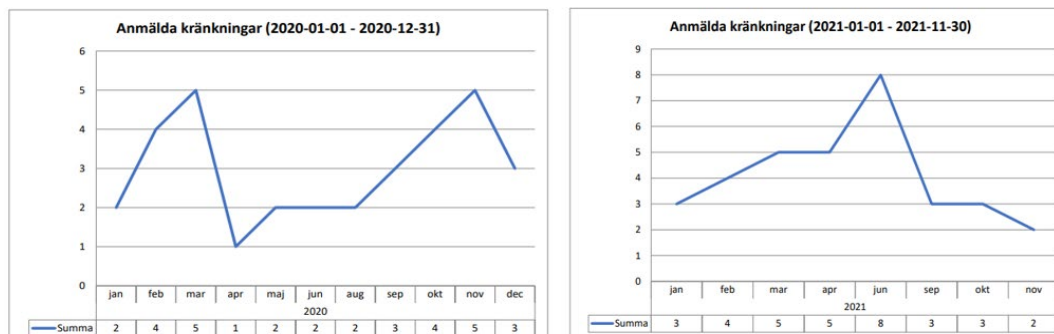
Rapport kränkingsärenden

Kod:

Förvaltningen gör bedömningen att antalet anmälningar är lägre än vad de borde vara. Detta indikerar resultat från en enkät till pedagogisk personal samt de samtal som förts under året i samband med seminarier för rektorer och biträdande rektorer.

Under 2021 bedömdes 19 anmälningar handla om kränkningar. Vanligast förekommande var fysiska kränkningar, följt av verbala. Inget fall har bedömts utgöra någon form av diskriminering.

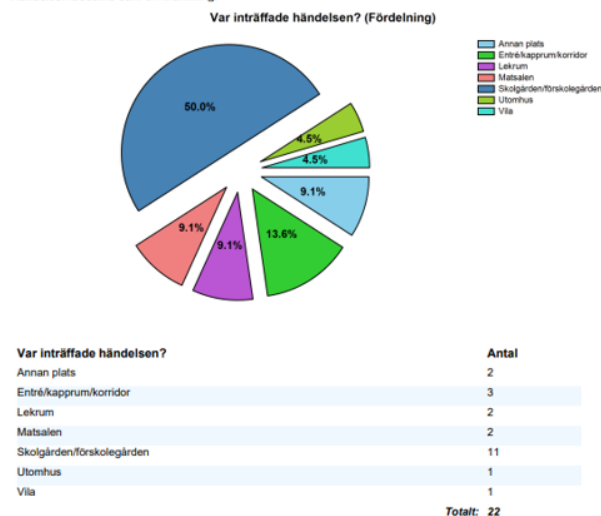
Bild 1. Anmälningar i förskolan 2020 respektive 2021.⁶

Förskolegården utgjorde den vanligaste platsen för kränkningar 2021.

Bild 2. Plats där händelsen inträffade. Ett ärende kan kopplas till flera platser.

Registreringsdatum: 2021-01-01, 00:00 t.o.m. 2021-12-31, 00:00
Händelsen bedöms som en kränkning: Ja

⁶ Sökningen 2021 är tom 31 december, men exkluderas per automatik från tabellen då inga anmälningar skett.

I år har något fler flickor varit utsatta. Föregående år var fördelningen mellan kön jämn. I 15 av de 19 bedömda fallen har frågan om barnet varit utsatt tidigare besvarats. Totalt uppges barn i sex av fallen ha utsatts tidigare.

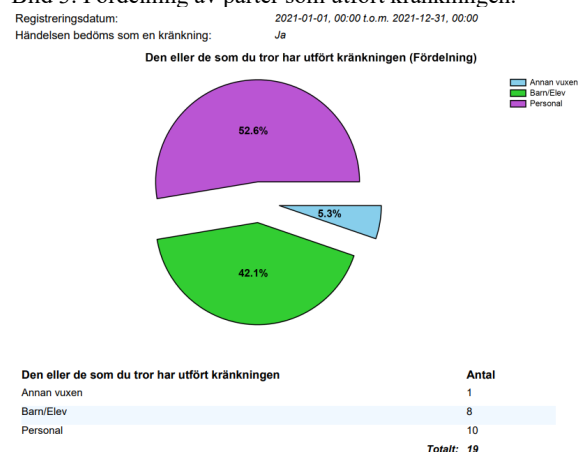
Att kartlägga upprepade kränkningar fyller en viktig funktion. Forskning visar att barn i förskolan kan utsättas för upprepade kränkningar under en längre tid. Det kan handla om fysiska, verbala och psykiska kränkningar, där det sistnämnda vanligen handlar om att ett barn utesluts från de andras lek.⁷

Att använda begreppet mobbning är svårt i förskolan.⁸ I förarbeten har det konstaterats att om mycket små barn gör illa andra barn så handlar det inte mobbning även om det sker upprepat, utan om bristande tillsyn i verksamheten.⁹

Parter i kränkningsärendena

Under 2021 rörde ungefär hälften av anmälningarna kränkningar från personal gentemot barn. I de flesta av fallen har det handlat om att personal tagit ett barn i armen på ett olämpligt sätt. I några fall har det handlat om bristande bemötande. Det har även hänt att ironi och skämt har använts på ett sätt som inte är att betrakta som åldersadekvat. I flera av fallen har berörd personal varken haft för avsikt eller varit medveten om det inträffade.

Bild 3. Fördelning av parter som utfört kränkningen.

⁷ Storli Aaseth, Elevthon, M. Løkken et al. (2021). *Mobbning i norske barnhager – en kunnskapsoversikt*.

⁸ Mobbningsbegreppet tillämpas inte i skollagen, men är viktigt då det synliggör systematik och mönster i det som barnet/eleven utsätts för. Mobbning brukar definieras som upprepade kränkningar eller kränkningar som sker under en längre tid. Det innefattar en maktobalans mellan parterna som gör att den utsatte inte kan försvara sig.

⁹ Prop. 2005/06:38 s 102.

Vårdnadshavare har gett uttryck för att de och deras barn känt sig trygga efter samtal med berörd personal och andra insatser som genomförts. Exempel på insatser kan vara handledning och nya strategier för pedagogerna att använda sig av. Det kan också utgöras av organisatoriska förändringar för att förebygga situationer av stress och irritation.

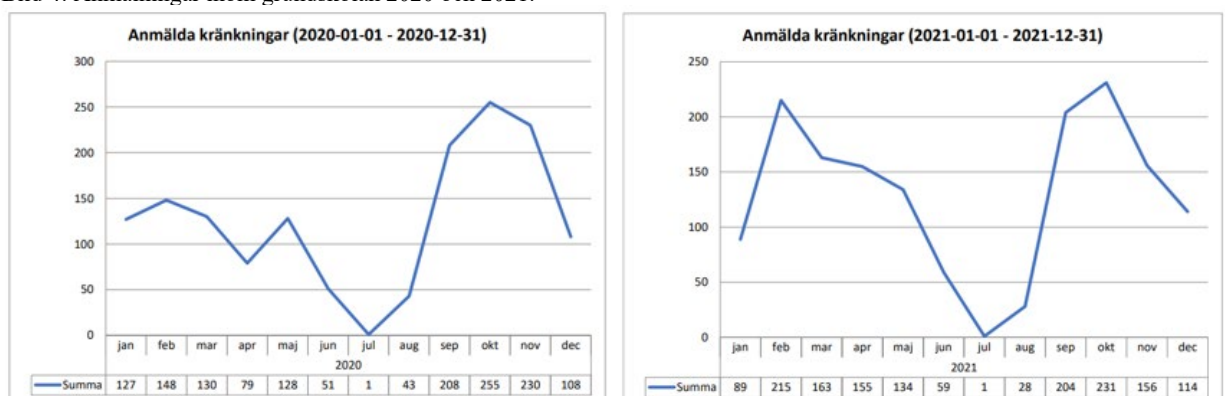
I förskolan pågår ett arbete rörande pedagogiska relationer vilket troligen ökat medvetenheten hos pedagogisk personal. Detta kan ha påverkat antalet anmälningar där personal varit inblandad i händelsen. Det kan också upplevas lättare att göra en bedömning av vad som är kränkande i händelser mellan vuxen och barn än mellan barn och barn. I situationer där barn kränker varandra kan det vara svårare för pedagogerna att skilja kränkningar från lek, konflikt och barnens utvecklingsfaser. Det är att betraktas som ett steg i rätt riktning att dessa anmälningar görs.

Verksamhetsområde grundskola

Grundskola

För grundskolan ökade antalet inrapporterade anmälningar något 2021, 1549 jämfört med 1508 under 2020.

Bild 4: Anmälningar inom grundskolan 2020 och 2021.

Under 2021 bedömdes 82 procent av anmälningarna vara kränkningar (1260 fall). Fysiska kränkningar var precis som föregående år den vanligast förekommande kränkningen följt av verbala.

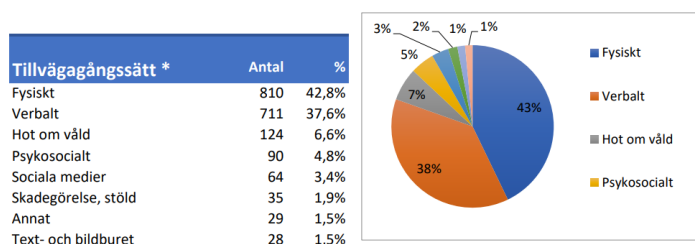
RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

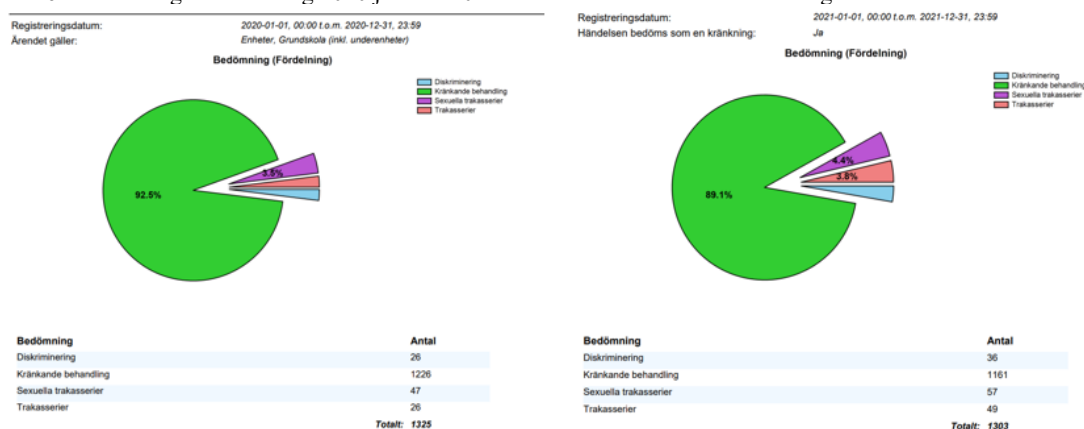
Kod:

Bild 5. Tillvägagångssätt. Totalt antal 1891, då ett ärende kan tillhöra flera kategorier. Bedömda ärenden 2021 är 1260.

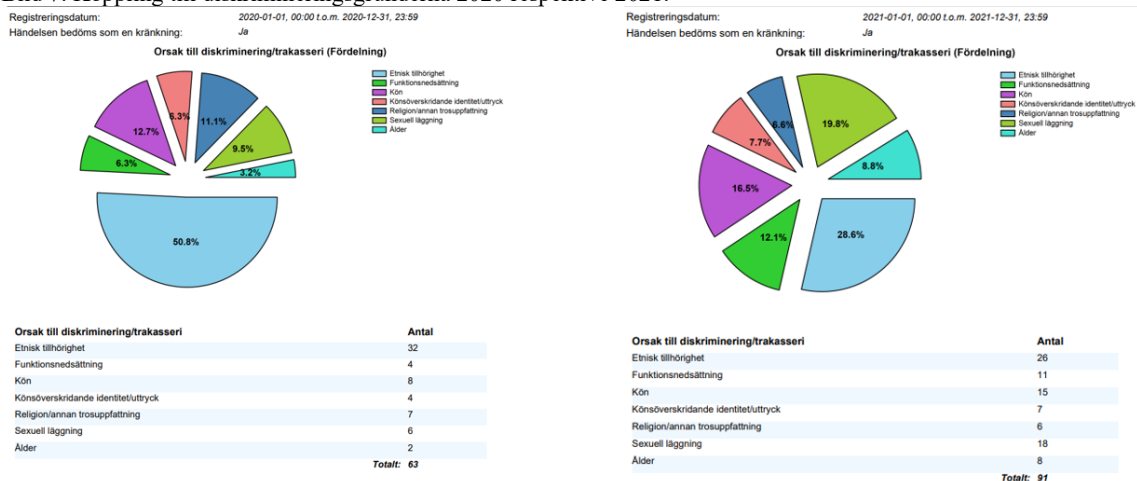
Fler ärenden än tidigare har under 2021 kopplats till diskrimineringsgrunderna. En försiktig tolkning är att kunskapen om hur kränkande behandling ska utredas och bedömas har utvecklats.

Bild 6. Bedömning av kränkning 2020 jämfört 2021. Ett ärende kan tillhöra flera kategorier.

Spridningen mellan diskrimineringsgrunderna har ökat under 2021.

Bild 7. Koppling till diskrimineringsgrunderna 2020 respektive 2021.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

Kod:

Då fjärde kvartalet jämförs mellan åren 2020 och 2021 syns en tydlig ökning av kategorierna diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. En satsning genomfördes under höstterminen 2021 med fokus på utredning och dokumentation av kränkingsanmälningar. Ökningen under sista kvartalet 2021 är sannolikt en effekt av att det skett en kunskapsutveckling.

I 248 av de 1260 konstaterade kränkingsfallen har eleven varit utsatt tidigare. Frågeformuleringen finns med för att signalera till rektor huruvida det finns skäl att misstänka mobbning. Uppgifterna ska dock tolkas med försiktighet på grund osäkerhet hur frågan om återkommande utsatthet skulle besvaras. Från och med 2022 har detta förtydligats.

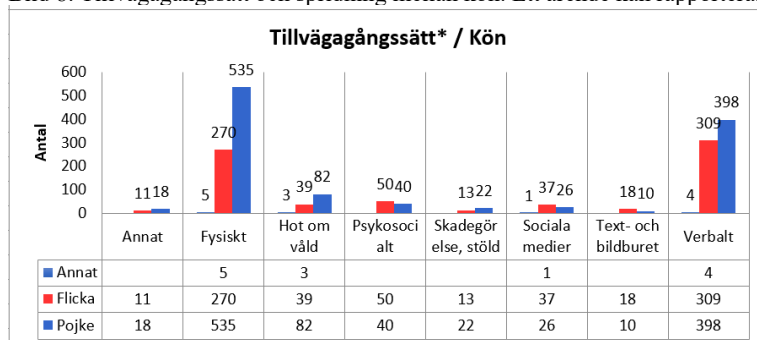
Fördelning av kränkingsärenden mellan könen

Enligt rapporteringen 2021 är fler pojkar än flickor utsatta för kränkningar. Gruppen flickor har dock en högre utsatthet både då det gäller sexuella trakasserier och trakasserier. Totalt finns 75 ärenden där flickor utsatts för någon form av trakasserier. Motsvarande siffra för pojkar är 60.

I tabellen nedan syns olika former av kränkningar som kan markeras vid utredningen. Pojkar utsätts i högre grad för fysiska kränkningar, hot om våld, skadegörelse och stöld samt verbala kränkningar.

Flickor är mer utsatta för kränkningar av psykosocial karaktär, kränkningar som sker i sociala medier samt andra former av kategorin text- och bildburet. Detta är ett mönster som känns igen från föregående år.

Bild 8. Tillvägagångssätt och spridning mellan kön. Ett ärende kan rapporteras under flera kategorier.

Fördelning av kränkingsärenden mellan årskurserna

Det finns skillnader mellan årskurserna avseende hur många kränkingsanmälningar som görs. Flest kränkingsfall skedde i årskurs 3 under

RAPPORT

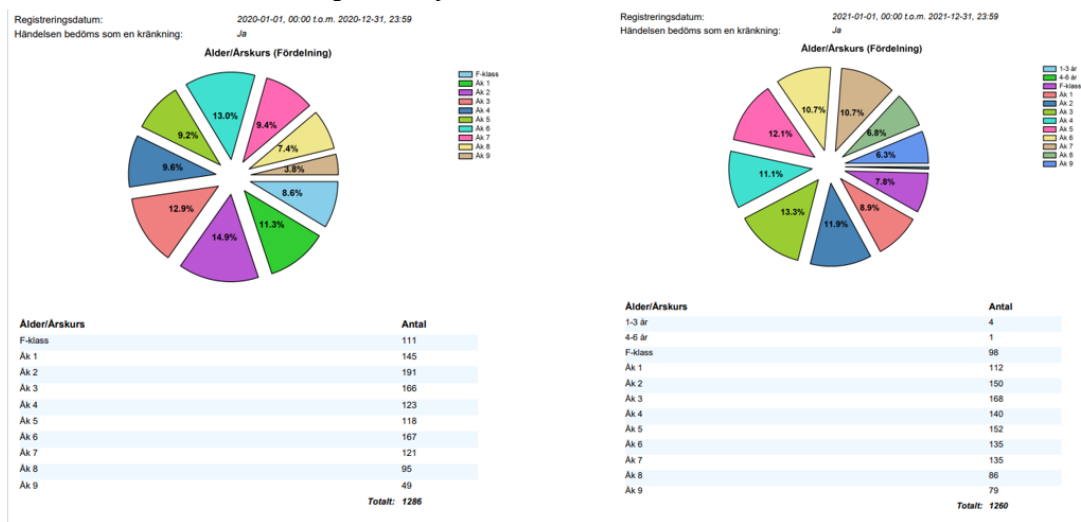
Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

Kod:

2021. I årskurs F-3 är fysiska kränkningar mest vanligt förekommande (54 procent), följt av verbala kränkningar samt hot om våld.

Bild 9. Antalet bedömda kränkningsärenden per årskurs. Jämförelse mellan 2020 och 2021.¹⁰

Andelen kränkningsärenden i årskurs 9 har ökat från 4 procent 2020 till 6 procent 2021. Statistiken över antalet anmälningar för årskurs 7-9 kan jämföras med resultat från elevenkäten. I enkäten uppger 11 procent av eleverna i årskurs 7-9 att fysiska kränkningar mot elever i skolan sker varje dag och 21 procent uppger att det sker någon gång i veckan. Psykiska kränkningar uppges förekomma i ungefär samma utsträckning. Verbala kränkningar är betydligt mer vanligt förekommande enligt elevenkäten. Enkätresultaten kan inte förväntas korrelera helt med antalet anmälningar. Det ger dock indikationer på att antalet anmälningar borde vara större.

Det är 300 enskilda incidenter som anmälts i årskurs 7-9, men ett ärende kan markeras under flera olika tillvägagångssätt.

¹⁰ Inrapporterade åldrar 1-3 år respektive 4-6 år bedöms som felrapporterade och troligen avser årskurs.

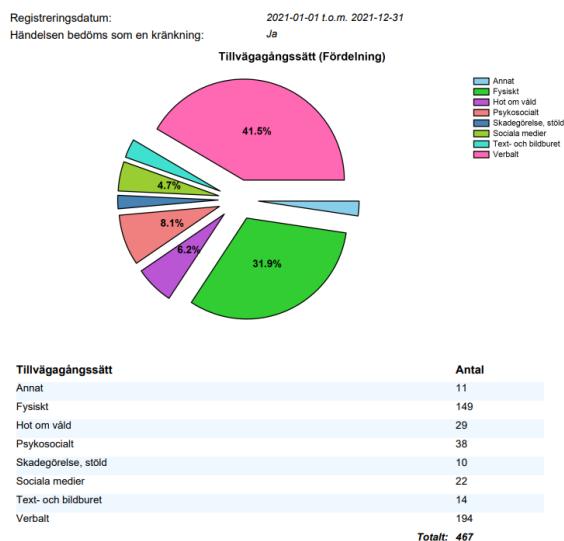
RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkingsärenden

Kod:

Bild 10. Tillvägagångssätt, bedömda ärenden årskurs 7-9.

Fysiska och verbala kränkningar är mest förekommande tillvägagångssättet i högstadiet. Däremot tycks psykiska kränkningar enligt enkäten förekomma i betydligt större utsträckning än vad som anmälts.

Nätkränkningar

Av de 300 bedömda kränkningar i årskurs 7-9 är 29 kategoriserade som sociala medier och/eller text- och bildburet. Totalt i grundskolan utgör dessa kategorier 81 av 1260 bedömda ärenden (6 procent).

Frågan om hur ofta elever upplever att det sker nätkränkningar kartläggs inte i kommunens egen elevenkät. Nationella kartläggningar visar dock att utsatthet på nätet kopplat till skolan som verksamhet är vanligt. Den senaste undersökningen från Statens medieråd visar att 16 procent i gruppen pojkar respektive 27 procent i gruppen flickor har råkat ut för elakheter/mobbning på nätet någon gång det senaste året. Utsattheten är avsevärt högre bland unga med psykiska funktionsnedsättningar, då denna grupp också tillbringar mer timmar på nätet.¹¹

För eleverna har kränkningar negativa effekter på elevers hälsa, utveckling och lärande. För skolan är det viktigt att följa var kränkningarna sker så att de kan anpassa åtgärderna i sitt förebyggande arbete.

¹¹ Unga & medier 2021. Statens medieråd.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

Kod:

Parter i kränkningsärendena

Merparten av alla kränkningar i grundskolan utspelas mellan elever. I 17 fall har bedömningen gjorts att en elev kränkts av personal i verksamheten.¹² De är fördelade mellan nio skolor och i nästan samtliga årskurser. Något fler pojkar än flickor var utsatta. Majoriteten av anmälningarna avsåg kränkande behandling.

Kränkningar mellan elev och personal bedöms ha åtgärdats på ett fullgott sätt. I flera fall beskrivs situationer där personal gjort någon form av gränsdragning vilket eleven har upplevt som en utsatt situation. Dokumentationen visar ofta att åtgärdande samtal mellan elev och personal skett som lett till en samsyn om den uppkomna situationen. I några fall var incidenten av allvarigare karaktär och i de fallen vidtogs kraftfullare åtgärder.

Grundsärskola

I grundsärskolan har 22 incidenter rapporterats in, varav 17 fall bedömts utgöra kränkningar. Det rörde sig främst om fysiska kränkningar, följt av verbala. Det är en jämn spridning mellan flickor och pojkar och relativt jämnt fördelat över årskurser. Majoriteten av fallen har utspelats mellan elever. I fem fall uppges att eleven varit utsatt tidigare.

I grundsärskolan bedöms antalet anmälningarna vara lågt, precis som föregående år. Ett vanligt resonemang bland personal är att eleven som utför kränkningen saknat intention eller inte varit medveten om att agerandet var kränkande, varför den misstänkta kränkningen inte anmäls. Detta riskerar dock att osynliggöra problematiken.

Det finns ett behov av vägledning avseende kränkningsanmälningar i grundsärskolan. Det har bland annat framkommit i samband med skolledarträffar. En utbildning har genomförts vid Borgskolans grundsärskola men arbetet behöver genomföras i större omfattning.

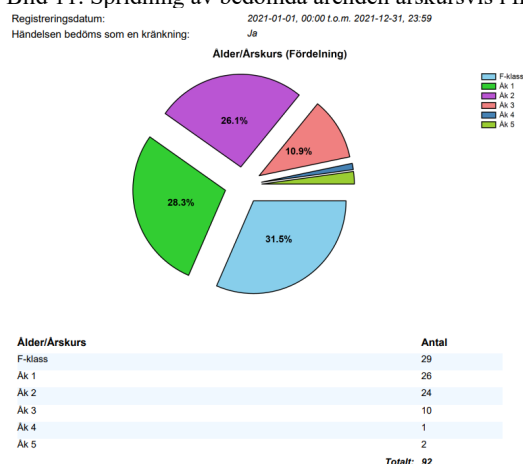
Fritidshem

Av bedömda ärenden i grundskolan har 7 procent av kränkningarna skett i fritidshem, vilket är samma andel som 2020. Av 92 ärenden skedde 90 kränkningar mellan elever. Två ärenden avser personals kränkning mot elev varav det ena fallet var en felregistrering.

¹² Vid en granskning framgår att fyra ärenden är feladministrerade och egentligen utgörs av fall där elever kränkt varandra alternativt borde ha registrerats i kommunens system för anmälningar av olycksfall och tillbud.

Majoriteten av kränkningarna i fritidshem sker mellan yngre barn.¹³ Stickprovsgranskningar indikerar att kränkningar i fritidshemmet ofta handlar om konflikter som går för långt.

Bild 11. Spridning av bedömda ärenden årskursvis i fritidshem.

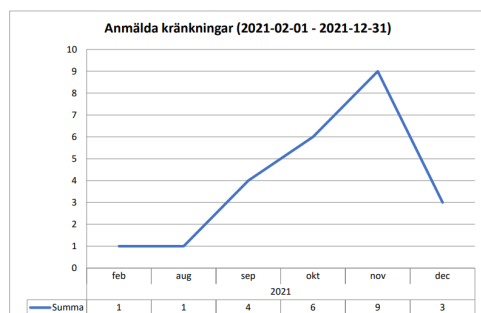

Verksamhetsområde gymnasieskola

Gymnasieskola

Det finns få anmälningar i gymnasieskolan. Under vårterminen 2021 påbörjades ett arbete med att öka kunskapen om samt tydliggöra rutiner för anmälan om kränkande behandling. Under höstterminen 2021 har det skett viss en ökning av antalet anmälningar jämfört med föregående år. Det finns dock ett fortsatt behov av att skärpa rutiner gällande anmälningsplikt och att stärka samsynen mellan gymnasieskolorna för ökad likvärdighet.

Bild 12. Anmälda kränkningar i gymnasieskolan 2021. I januari fanns inga anmälda kränkningar, varför den exkluderats i bilden.

¹³ Andelen elever i fritidshem minskar med ålder vilket bör ha i åtanke.

RAPPORT

Utbildningsförvaltningen

Rapport kränkningsärenden

Kod:

Av 24 anmälningar 2021 har 14 fall bedömts utgöra kränkningar. Fler flickor/kvinnor än pojkar/män är utsatta för kränkningar. Det finns tre fall där personal bedömts ha kränkt elev. Incidenterna har skett på olika skolor. Det har rört sig om verbala kränkningar som följts upp enligt skolornas rutiner. Fördelningen av bedömda kränkningar skiljer sig mellan skolorna.

Bild 13. Konstaterade kränkningsfall efter bedömning 2021.

Ärendet gäller	Antal
Skyttbrinks gymnasium (Gymnasieskola)	1
St Botvids gymnasium (Gymnasieskola)	6
Tullinge gymnasium (Gymnasieskola)	3
Tumba gymnasium (Gymnasieskola)	4
Totalt:	14

Vid granskning kan det konstateras att skolornas bedömning av vad som är en kränkning skiljer sig åt. I vissa fall skolorna gjort bedömningen att incidenten inte var en kränkning med argumenten att den utsatta eleven själv sagt eller gjort kränkande saker. Skolinspektionen har i ett vägledande fall poängterat att en elev kan bli utsatt för kränkande behandling även om eleven själv utsätter andra för kränkningar. I ett ärende från 2017 bedömdes en skola ha brustit i sin utredningsskyldighet, anmälningsskyldighet samt ej tillräckligt vidtagna åtgärder genom att betrakta upprepade situationer som gruppfenomen i stället för individuella kränkningar.¹⁴

Runt två procent av eleverna i årskurs 1 uppger i elevenkäten att de varje dag möter exempel på fysiska samt psykiska kränkningar. Vidare uppger drygt fem procent av eleverna att verbala kränkningar sker varje dag. Runt 10 procent av eleverna uppger att verbala och psykiska kränkningar sker någon gång i veckan. I enkäten till pedagogisk personal uppger en högre andel än eleverna att kränkningar sker varje dag eller någon gång i veckan.

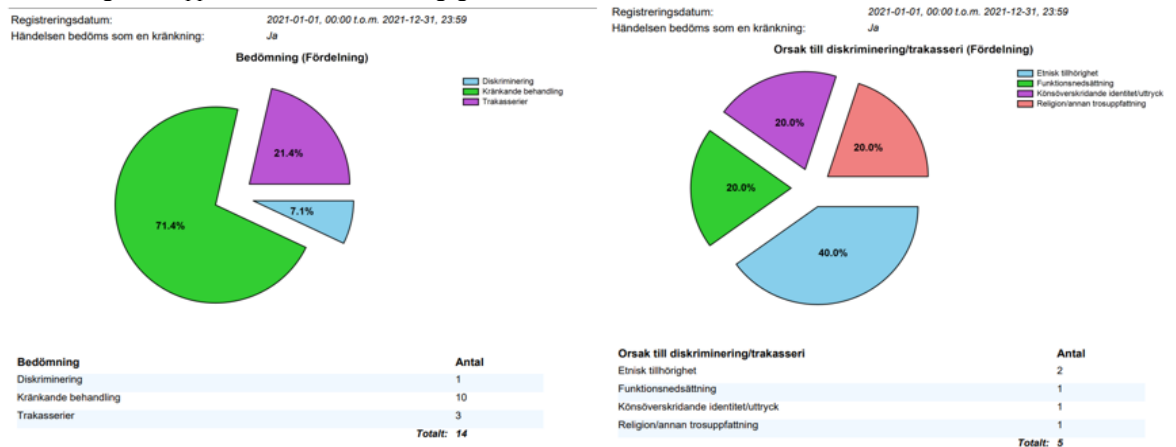
Sammantaget visar inrapporterade kränkningsanmälningar och resultatet från enkäterna på en diskrepans. Personalens och elevernas upplevelser av kränkningar i enkäterna indikerar på att antalet anmälningar borde vara fler.

Kränkningsform

Av de 14 fall där kränkning konstaterats är fyra incidenter fall av diskriminering. Könsöverskridande identitet eller uttryck har kopplats till en incident.

¹⁴ Skolinspektionen 2017-09-05, Dnr 41-2016:8752

Bild 14. Form av kränkande behandling samt berörda diskrimineringsgrunder. Ett fall av diskriminering eller trakassering kan kopplas till flera diskrimineringsgrunder.

Ett resultat som sticker ut i elevenkäten är frekvensen av homofoba samt transfoba trakasserier. Detta exemplifieras i enkätens som nedvärderande bemötande, elakt skämtande, kränkningar eller utfrysning riktat mot någons sexuella läggning eller könsidentitet/uttryck. I enkäten uppger 4 procent att det sker varje dag respektive 8 procent att det sker någon gång i veckan.

Gymnasiesärskola

Under 2021 har inga anmälningar inkommit från gymnasiesärskolan. Det totalt sett låga antalet anmälningar speglar de elevgrupper som gymnasiesärskolan haft under perioderna. Det är små grupper i nära kontakt med personal under hela skoldagen. Det är sannolikt att det kan ha inträffat mindre incidenter som har utretts på plats och inte rapporterats till huvudman.

I elevenkäten till gymnasiesärskolans nationella program uppger ett fåtal elever att de inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning. S:t Botvids gymnasieskola har en etablerad rutin att följa upp sina elevenkäter med fokusgruppsamtal där den typen av data undersöks vidare, både i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Därefter följs det upp i skolans systematiska kvalitetsuppföljningar.

Diskrimineringsgrunderna

Diskrimineringslagen 5 § definierar diskrimineringsgrunderna på följande vis:

1. kön: att någon är kvinna eller man,
2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. religion eller annan trosuppfattning: religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar övertygelser med grund i eller samband med religiös åskådning; buddism, ateism och agnosticism exempelvis.
5. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
6. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
7. ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Länkar

[Diskrimineringsombudsmannens checklista för skollagsreglerad verksamhet](#)

[DO: Trakasserier och sexuella trakasserier](#)

[Skolverket: Stöd i arbetet mot Sexuella trakasserier. Regelverk och teori](#)

[Skolverket: Regler och ansvar. Kränkande behandling, mobbning och trakasserier](#)

[Skolverket: Stöd i arbetet. Åtgärder mot kränkande behandling](#)

Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beviljar utbildningsnämnden 3 671 000 kronor för år 2022 för att täcka ökade lokalkostnader i egenregi och ökat lokalbidrag till annan huvudman.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden står inför betydande utmaningar vad gäller lokalbeståndet för kommunens förskolor och grundskolor. Moderniseringsbehovet av befintliga lokaler medför ökade hyreskostnader för nämnden, vilka i dagsläget saknar finansiering.

I kommunens budget finns anslag avsatta för att kompensera nämnden för ökade lokalkostnader. Utbildningsnämnden ämnar avropa 3 671 000 kronor för år 2022. Detta för att täcka de ökade lokalkostnaderna för ombyggnation av Falkbergsskolan.

Referens

Karl-Henrik Lindström
karl-henrik.lindstrom@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beviljar utbildningsnämnden 3 671 000 kronor för år 2022 för att täcka ökade lokalkostnader i egenregin och ökat lokalbidrag till annan huvudman.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden står inför betydande utmaningar vad gäller lokalbeståndet för kommunens förskolor och grundskolor. Moderniseringsbehovet av befintliga lokaler medför ökade hyreskostnader för nämnden, vilka i dagsläget saknar finansiering.

I kommunens budget finns anslag avsatta för att kompensera nämnden för ökade lokalkostnader. Utbildningsnämnden ämnar avropa 3 671 000 kronor för år 2022. Detta för att täcka de ökade lokalkostnaderna för ombyggnation av Falkbergsskolan.

Ärendet

Utbildningsnämnden står inför betydande utmaningar vad gäller lokalbeståndet för kommunens förskolor och skolor. Moderniseringsbehovet av befintliga lokaler medför ökade hyreskostnader för nämnden, vilka i dagsläget saknar finansiering.

I Botkyrka kommuns budget (KS/2021:00189) har 8 500 000 kronor avsatts för att kompensera utbildningsnämnden för ökade lokalkostnader till följd av upprustning samt om- eller nybyggnation av befintliga verksamhetslokaler. Utbildningsnämnden ämnar avropa 3 671 00 kronor för år 2022. Detta för att täcka de ökade lokalkostnaderna för ombyggnation av

Falkbergsskolan. I denna summa ingår även ökad kompensation till fristående huvudmän.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär att utbildningsnämndens ram utökas med 3 671 000 kr för det fall att kommunstyrelsen beviljar medlen.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karl-Henrik Lindström
Ekonomichef

Bilagor

Bilaga 1. Avrop tilläggsmedel Falkbergsskolan

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

Tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader gällande Falkbergsskolan

Bakgrund

På grund av miljö, fastighetsekonomiska och pedagogiska skäl har Falkbergsskolan byggts om. Beslut fattades år 2017 med beräknad investeringsutgift på 197 miljoner kronor. Vid ombyggnationen har aula- och matsalsdel behållits.

Nuläge

Falkbergsskolan var färdigställd till 2021-12-31. Inflyttning och verksamhetsstart har skett vårterminen 2022. Internhyra har därför debiterats från och med 2022-01-01. I nedanstående tabell redovisas merkostnader som ombyggnationen medfört.

Tabell 1. Merkostnader (redovisas i tkr)

Ny hyra Falkbergsskolan 450 platser	-12 893
Avgår nuvarande hyra Falkbergsskolan 400 platser	9 351
Avgår volymökning 50 platser	776
Ökad lokalkompensation annan huvudman	-905
Ökad kostnad att avropa	-3 671

Ökad lokalkostnad hos kommunens egna skolor påverkar också elevpengens lokalbidrag som ges till skolor som bedrivs av annan huvudman. Detta belopp räknat på hyresbeloppet uppgår till 905 000 kronor. Sammanlagt avropar utbildningsnämnden 3 671 000 kronor för ökade lokalkostnader.

Rapport om systematiskt arbetsmiljöarbete

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) är ett verktyg och stöd för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt för att uppnå en god arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen av SAM är en grund för arbetsplatsens fortsatta utveckling av arbetsmiljö och verksamhet. Syftet är att se om arbetssätt och andra förutsättningar stödjer arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen ska säkerställa att nämnden lever upp till föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Den årliga uppföljningen är ett underlag för arbetsmiljöarbetet nästkommande år.

Arbetsgivaren har ett ansvar att årligen följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas. Resultatet av den årliga uppföljningen ska dokumenteras. I denna rapport redovisas uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2021.

Referens

Linda Larsson
linda.larsson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport om systematiskt arbetsmiljöarbete

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) är ett verktyg och stöd för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt för att uppnå en god arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen av SAM är en grund för arbetsplatsens fortsatta utveckling av arbetsmiljö och verksamhet. Syftet är att se om arbetsätt och andra förutsättningar stödjer arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen ska säkerställa att nämnden lever upp till föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Den årliga uppföljningen är ett underlag för arbetsmiljöarbetet nästkommande år.

Arbetsgivaren har ett ansvar att årligen följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om den årliga uppföljningen visar att det finns brister ska dessa åtgärdas. Resultatet av den årliga uppföljningen ska dokumenteras. I denna rapport redovisas uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2021.

Ärendet

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) är ett verktyg och stöd för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt för att uppnå en god arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen av SAM är en grund för arbetsplatsens fortsatta utveckling av arbetsmiljö och verksamhet.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att en översyn görs av arbetsmiljöns nuläge (föregående år). Detta sker genom att

information hämtas från olika källor för en samlad analys. Underlag för uppföljningen för år 2021 är:

- en kommungemensam enkät som besvarats av rektorer tillsammans med skyddsombud
- skyddsronder
- sammanställning av tillbuds-och arbetsskadestatistik samt sjukfrånvarostatistik
- medarbetarundersökning
- gemensamma signaler från resultat-och utvecklingssamtal, arbetsplatsträffar samt avgångssamtal
- andra källor som är relevanta utifrån verksamhetens behov

Chefen ansvarar för att den årliga uppföljningen genomförs och medarbetare och skyddsombud förväntas vara delaktiga i uppföljningen. Det som framkommer i den årliga uppföljningen ska dokumenteras, riskbedömas och en handlingsplan med åtgärder ska upprättas. Den årliga uppföljningen ska även redovisas för organisationens politiska nivå.

Kommunstyrelsen ansvarar för att nämndernas årliga uppföljning av SAM samt förslag för kommunövergripande prioriteringar för arbetsmiljöarbetet redovisas till kommunfullmäktige.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Nedan presenteras bestämmelserna i föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete (2001:1) tillsammans med resultatet för utbildningsförvaltningens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för år 2021. Verksamhetsområdenas sammanställning bifogas ärendet (bilaga 1, 2 och 3).

SAM är en naturlig del i den dagliga verksamheten och i samverkan

3 § Det systematiska arbetsmiljöarbetet skall ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Det skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

4 § Arbetsgivaren skall ge arbetstagarna, skyddsombuden och elevskyddsombuden möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Uppföljningen visar att arbetsmiljöarbetet i verksamheterna sker i samverkan med chef, skyddsombud och medarbetare. Arbetsmiljörelaterade frågor är antingen en stående punkt på arbetsplatsträffar (APT) eller lyfts då behov uppstår. De flesta förskolor, grundskolor och gymnasieskolor har i haft tio APT under 2021. På grund av pandemin genomfördes en del av

arbetsplatsträffarna digitalt.

Arbetsmiljöpolicy, mål och rutiner

5 § Det skall finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet skall vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Det skall finnas rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet skall gå till. Arbetsmiljöpolicyn och rutinerna skall dokumenteras skriftligt om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.

Botkyrkas kommuns medarbetar- och arbetsmiljöpolicy är helt eller delvis känd i våra verksamheter men behöver ibland aktualiseras.

I förskolan och gymnasieskolan är verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet lättillgängliga och de flesta upplever att de är lätta att förstå. Dock framför några förskolor att en del medarbetare kan ha svårt att ta till sig informationen på grund av bristande kunskaper i det svenska språket. Med anledning av detta pågår det ett arbete med att förtydliga och förenkla rutinerna.

I grundskolan har en utbildningsinsats genomförts under 2021 i syfte göra rutinerna mer lättillgängliga och lätta att förstå. År 2021 upplever 75 procent av medarbetarna i skolorna att rutinerna är lättillgängliga och lätta att förstå. Det är en ökning jämfört med 2020 då hälften av medarbetarna upplevde att rutinerna bara delvis var lättillgängliga och lätta att förstå.

Majoriteten av medarbetarna i förskolan har god kännedom om och rutiner för tillämpning av arbetsanpassning, risker för hot och våld, tillbud och arbetsskada, första hjälpen och krisstöd samt alkohol och droger. De rutiner och tillämpningar som medarbetarna i förskolorna upplever som förbättringsområde är skriftliga rutiner för arbetsmoment som är förenade med allvarliga risker och rutiner för introduktion.

I grundskolan har medarbetarna god kännedom om och rutiner för tillämpning av arbetsanpassning vid rehabilitering, första hjälpen och krisstöd samt kränkande särbehandling. De rutiner och tillämpningar som grundskolan behöver förbättra är rutin för gravida och ammande, ensamarbete samt analys av tillbud och arbetsskador.

I gymnasieskolan känner medarbetarna till och tillämpar rutiner för första hjälpen och krisstöd, risker för hot och våld och kränkande särbehandling. Ett utvecklingsarbete pågår med att ta fram rutiner för pågående dödligt våld (PDV) på skolorna i samarbete med central förvaltning.

Uppgiftsfördelning och kunskaper

6 § Arbetsgivaren skall fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Arbetsgivaren skall se till att de som får dessa uppgifter är tillräckligt många och har de befogenheter och resurser och den kompetens som behövs.

Uppgiftsfördelningen skall dokumenteras skriftligt om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.

Det ska finnas en skriftlig uppgiftsfördelning för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter. I förskolan anger samtliga rektorer att det finns en skriftlig uppgiftsfördelning, vilket är en förbättring jämfört med föregående års uppföljning då hälften av förskolorna redovisade att skriftlig uppgiftsfördelning inte fanns.

En planerad åtgärd i grundskolan är att den skriftliga uppgiftsfördelningen för all personal som tilldelats en arbetsmiljöuppgift ska finnas och diarieföras.

I gymnasieskolan finns det skriftlig uppgiftsfördelning men det framkommer att rutinen för årlig uppdatering behöver följas.

7 § Arbetsgivaren skall se till att arbetstagarnas kunskaper om arbetet och riskerna i arbetet är tillräckliga för att ohälsa och olycksfall skall förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. När riskerna i arbetet är allvarliga skall det finnas skriftliga instruktioner för arbetet.

Chefer och arbetsledande personal skall ha de särskilda kunskaperna som de behöver för sina uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kunskap om lagar och regler för arbetsmiljön upplevs som mycket god hos chefer, skyddsombud och medarbetare inom förskolan. Kunskaper om vilka förhållanden som skapar god arbetsmiljö samt risker i arbetsmiljön, hur de kan förebyggas och åtgärdas, upplevs också som hög inom förskolan.

I grundskolan och gymnasieskolan upplevs kunskap om lagar och regler för arbetsmiljön som god hos chefer, skyddsombud och medarbetare. Likaså kunskaper kring risker i arbetsmiljön, hur de kan förebyggas och åtgärdas och hur man skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö. I grundskolan

finns behov av kompetensutveckling avseende hur man förebygger ohälsosam arbetsbelastning samt åtgärder för att förebygga kränkande särbehandling.

Ett förbättringsområde inom gymnasieskolan är löpande dokumentation i befintliga verksamhetssystem.

Riskbedömning, åtgärder och uppföljning

8 § Arbetsgivaren skall regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.

När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas.

Riskbedömningen skall dokumenteras skriftligt. I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte.

Samtliga förskolor uppger att regelbundna undersökningar och riskbedömningar såsom skyddsronder, enkäter och daglig tillsyn genomförs samt att dessa dokumenteras. De skyddsronder som helt eller delvis genomförts är fysiska, organisatoriska och sociala skyddsronder samt barnskyddsrund. Cirka 91 procent av förskolorna har också uppgett att skyddsrund kring hot och våld genomförts. Merparten av förskolorna uppger att undersökningar och riskbedömningar vid förändringar genomförts samt vid särskilda händelser, såsom tillbud eller olycksfall.

Grundskolan har utvecklat goda rutiner för riskbedömningar och flertalet skolor har gjort ett stort antal riskbedömningar i samband med att de ansökt om delvis undervisning på distans. Flera grundskolor har också genomfört riskbedömningar med anledning av pandemin. Av grundskolorna har 40 procent genomfört skyddsrund med fokus på hot och våld. En låg andel då hot och våld är en relativt vanlig orsak till anmälan av tillbud. Det är därför ett fortsatt utvecklingsområde i grundskolan.

I gymnasieskolan har fysiska, organisatoriska och sociala skyddsronder genomförts och det framkommer även att riskbedömningar görs vid förändringar.

I samtliga verksamheter har resultat- och utvecklingssamtal genomförts och dokumenterats.

Medarbetarundersökningen

Medarbetarundersökningen genomfördes den 14-28 oktober. Undersökningen innehöll 38 frågor. Svarsfrekvensen för verksamhetsområde förskola var 90 procent vilket är en ökning med 11 procentenheter jämfört med 2020. I verksamhetsområde grundskola var svarsfrekvensen 84 procent, en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2020. Svarsfrekvensen för verksamhetsområde gymnasieskola var 90 procent, en ökning med 10 procentenheter jämfört med 2020.

Alla verksamheter arbetar med resultatet och majoriteten tar fram en handlingsplan utifrån underlagen som sedan följs upp.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) för verksamhetsområde förskola var 78, en ökning från förra årets resultat på 74. HME för verksamhetsområde grundskola har sjunkit till 80 jämfört med 81 för 2020. För verksamhetsområde gymnasieskola skedde en sänkning från 80 för 2020 till 78 för 2021. Totalt visar utbildningsförvaltningen en ökning för HME från 78 till 79 för år 2021.

I förskolan visar resultatet att medarbetarna upplever att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt och att medarbetarna upplever att de kan påverka sin löneutveckling. I grundskolan framkommer att medarbetarna i stor utsträckning vet vad som förväntas av dem i sitt arbete. I gymnasieskolan upplever fler medarbetare att arbetet är meningsfullt och att de känner sig trygga på sin arbetsplats. Både verksamhetsområde förskola och grundskola har även fått goda resultat vad gäller att medarbetarna är insatta i arbetsplatsens mål. Verksamhetsområde grundskola och gymnasieskola har båda fått goda resultat avseende att medarbetarna är nöjda med introduktionen.

Vidare visar medarbetarundersökningen att gemensamma områden för alla verksamhetsområden att förbättra rör arbetssituationen såsom arbetsbelastning, återhämtning och prioritering. I verksamhetsområde förskola och grundskola framkommer det att medarbetarna inte upplever att de inte hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid samt att de inte är nöjda med den möjlighet de har att påverka sina arbetstider/arbetschema. I förskolan finns behov av förbättring vad gäller att arbetsplatsen har ett bra samarbete. Inom grundskolan är det främst att medarbetarna inte har möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder som behöver förbättras. I gymnasieskolan framkommer det att medarbetarna inte vet hur de ska prioritera sina arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning, hur medarbetarna kan påverka sin löneutveckling samt att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt som behöver förbättras.

Sjukfrånvaro

Förskola	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	11,4	10,7	9,7	9,5	12,2	10,5
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	5,1	4,6	4,6	4,4	6,7	5,7
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	2,7	2,4	2,2	2,4	2,5	2,0
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	3,6	3,7	2,9	2,8	3,0	2,9

Sjukfrånvaron för 2020 avser februari – december.

Sjukfrånvaron i förskolan har minskat 2021 jämfört med 2020.

Grundskola	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	6,7	6,3	6,6	5,7	8,1	6,5
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,3	3,2	3,3	3,0	4,8	3,7
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,4	1,2	1,4	1,2	1,6	1,4
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,0	1,9	1,9	1,5	1,7	1,5

Sjukfrånvaron för 2020 avser februari – december.

I grundskolan är den totala frånvaron lägre 2021 jämfört med 2020. Det samma gäller sjukfrånvaron dag 1-14. Ökningen av den korta sjukfrånvaron (dag 1-14) under 2020-2021 är sannolikt en pandemieffekt. Flera skolor uppger att möjligheten att undervisa på distans i perioder lett till att sjukfrånvaron har varit på en lägre nivå.

Gymnasieskola	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	3,7	3,4	4,6	4,8	4,5	4,3
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	2,4	2,2	2,4	2,3	2,5	2,5
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	0,7	0,7	1,3	1,0	1,1	0,8
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	0,6	0,5	1,0	1,5	0,9	1,0

Sjukfrånvaron för 2020 avser februari – december

I gymnasieskolan var sjukfrånvaron fortsatt på en låg nivå. Det är svårt att bedöma hur pandemin har påverkat sjukfrånvaron då undervisning har kunnat bedrivas på distans under delar av 2021.

Utbildningsförvaltningen	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	8,1	7,5	7,4	6,9	9,1	7,7
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,8	3,6	3,6	3,3	5,2	4,2
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,8	1,6	1,6	1,6	1,9	1,6
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,4	2,4	2,1	1,9	2,1	1,9

Sjukfrånvaron för 2020 avser februari – december.

För utbildningsförvaltningen har sjukfrånvaron minskat under 2021 trots pandemin. Minskningen bedöms bland annat bero på att det i grund- och gymnasieskolor varit möjligt att bedriva undervisning på distans.

9 § Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud inträffar i arbetet, ska arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.

Arbetsgivaren ska varje år göra en skriftlig sammanställning av ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud som inträffat i arbetet

Samtliga förskolor rapporterar, utreder och följer upp tillbud och arbetsskador. Cirka 80 procent gör sammanställningar över antalet tillbud och olycksfall.

Rutiner för tillbud och arbetsskador följs av samtliga grundskolor och de använder befintligt verksamhetssystem (KIA) för rapportering.

Tillbud och arbetsskador rapporteras och följs upp i gymnasieskolan men dokumentation sker inte alltid löpande i befintligt verksamhetssystem (KIA). Detsamma gäller verksamhetssystemet (DF-Respons) där kränkningar rapporteras, utreds och följs upp. Dokumentation i de båda verksamhetssystemen är områden för förbättring inom gymnasieskolan.

10 § Arbetsgivaren skall omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren skall också vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö.

Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan. I planen skall anges när åtgärderna skall vara genomförda och vem som skall se till att de genomförs.

Genomförda åtgärder skall kontrolleras.

Cirka 75 procent av förskolorna och skolorna har en aktuell handlingsplan med åtgärder.

Årlig uppföljning

11 § Arbetsgivaren skall varje år göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Om det inte fungerat bra skall det förbättras.

Uppföljningen skall dokumenteras skriftligt om det finns minst tio arbetstagare i verksamheten.

Utbildningsförvaltningen följer kommunens riktlinjer och rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och gör varje år en uppföljning som redovisas till nämnden.

Företagshälsovård

2 § När kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker för det systematiska arbetsmiljöarbetet eller för arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering, skall arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.

När företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas skall den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete.

Inom utbildningsnämndens verksamheter nyttjas företagshälsovården främst av verksamhetsområde förskola. Majoriteten av förskolorna uppger att de använder sig av företagshälsovården när de behöver hjälp med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Cirka 8 procent menar dock att det inte varit aktuellt under de senaste 12 månaderna och några upplever att företagshälsovården inte är behjälpliga på det sätt man önskar.

Planerade åtgärder under 2022

Verksamhetsområde	Åtgärder	Ansvar
Förskola	Öka svarsfrekvensen på medarbetarundersökningen (MU) på de förskolor som har lägre deltagande än 80 procent samt bibehålla svarsfrekvensen på de	Rektor

	förskolor vars deltagande överstiger 80 procent.	
Förskola	På de förskolor där arbetsbelastningen är ett förbättringsområde (enligt MU) ska det lyftas som en stående punkt på APT.	Rektor
Förskola	Samtliga rektorer och biträdande rektorer anlitar företagshälsovård, i samråd med HR-specialist, när det finns tydliga behov av det.	Rektor, biträdande rektor
Förskola	Rutiner för introduktion ska tydliggöras på enhetsnivå.	Rektor
Förskola	Arbete på enhetsnivå med handlingsplan HÖK 21 (APT-material). Uppföljning på verksamhetsområdesnivå feb 2023.	Rektor, verksamhetschef
Förskola	Skyddsrondd kring hot och våld ska genomföras på samtliga förskolor.	Rektor
Förskola Grundskola	Samtlig personal ska genomföra den webbaserade utbildningen i grundläggande brandskydd.	Rektor, biträdande rektor
Förskola Grundskola	På APT och i samverkan ansvarar rektor för att en sammanställning över tillbud och arbetsskador lyfts.	Rektor
Förskola Grundskola	Samtliga förskolor och skolor arbetar aktivt med MU resultatet och tar fram en handlingsplan som diarieförs.	Rektor i förskola Rektor och biträdande rektor i grundskola
Förskola Grundskola	Samtliga rektorer och biträdande rektorer ska utbildas gällande friskfaktorer och förebyggande arbete i	Rektor, biträdande rektor, HR-specialist

	förhållande till bland annat ohälsosam arbetsbelastning för att öka frisknärvaron på skolorna.	
Grundskola	Samtliga underlag från skyddsronder ska diarieföras	Rektor
Grundskola	Genomgång av rutiner för SAM och kommunens medarbetar-och arbetsmiljöpolicy och till området tillhörande frågor görs vid varje läsårsstart. Höstterminen 2022 inventerar vi vad/vilka delar som uppfattas som svåra för att förstå för senare åtgärder.	Verksamhetschef, HR-specialist
Grundskola	Målet för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska vara känt för samtlig personal i skolenheten samt att arbetsmiljöfrågan ska lyftas på samtliga APT eller andra möten som är överenskommet i samverkan.	Rektor, HR-specialist
Grundskola	Skolledarnas arbetssituation behöver diskuteras och åtgärder skapas.	Verksamhetschef, HR-specialist
Grundskola	Under läsåret 2022/23 ska hot och våld i verksamheterna inventeras och åtgärder skapas.	Verksamhetschef, rektor
Grundskola Gymnasieskola	Det ska finnas en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter för all personal som tilldelats dessa. Dessa ska även diarieföras.	Rektor
Grundskola Gymnasieskola	Rutiner för SAM följs upp i förvaltningens verksamhetssystem.	Kvalitetscontroller grundskola

		Verksamhetschef gymnasieskola
Gymnasieskola	Ta fram rutiner för Pågående Dödligt Våld (PDV).	Verksamhetschef och rektor
Gymnasieskola	Arbeta med att följa Handlingsplan HÖK 21	Rektor
Gymnasieskola	Tydliggöra och klargöra hur de olika verksamhetssystemen för tillbud och arbetsskada samt kränkande särbehandling ska användas och följas upp.	Verksamhetschef och rektor

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Planerade insatser kan dock innebära kostnader som tas fram i samband med att insatserna realiserar.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Annelie Mårdh
HR-chef

Bilagor

1. Verksamhetsområde Förskola
2. Verksamhetsområde Grundskola
3. Verksamhetsområde Gymnasium

2022-04-19

Referens
Sara DahlMottagare
Linda Larsson

Sammanställning av årlig kartläggning av arbetsmiljön och årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) för verksamhetsområde FÖRSKOLA

Botkyrkas 44 kommunala förskolor, fördelade i 12 förskoleenheter, har besvarat frågor kring sitt systematiska arbetsmiljöarbete för år 2021. Detta arbete inkluderar bland annat uppföljning av riskbedömningar och åtgärder i fysisk samt psykosocial arbetsmiljö. Svaren har sammanställts för att lokalisera eventuella brister som behöver åtgärdas, kommungemensamt eller för en enskild förskoleenhet/förskola, men även för att lyfta fram de områden där man har nått positiva resultat.

Uppföljningarna av SAM har genomförts av rektor tillsammans med skyddsombud och i vissa fall även biträdande rektor för varje enskild förskola.

Sammanfattning av enheternas systematiska arbetsmiljöarbete 2021

Rutiner för SAM

Verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet är lättillgängliga och de flesta upplever att de är lätta att förstå. De enstaka förskolor som menar att de kan vara svåra att förstå hänvisar framför allt till att viss personal kan ha svårt att ta till sig informationen pga bristande kunskaper i det svenska språket. Man uppger dock att man arbetar på att förtydliga och förenkla. Botkyrka kommuns medarbetar- och arbetsmiljöpolicy är helt eller delvis känd på enheterna.

Arbetsplatsträffar har hållits minst tio gånger under kalenderåret på samtliga förskolor. Alla förskolorna uppger också att arbetsmiljöfrågor tas upp på arbetsplatsträffarna.

Det ska finnas en skriftlig uppgiftsfördelning för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter. 2020 varierade det kraftigt mellan enheterna och förskolorna hur detta såg ut. Ungefär hälften av förskolorna angav då att denna fördelning inte fanns, inte var känd eller fanns men behövde uppdateras. För 2021 svarar samtliga rektorer att det numera finns en uppgiftsfördelning. På alla förskolor uppger man även att de som tilldelats en arbetsmiljöuppgift har tillräckliga kunskaper om hur man;

- förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning
- förebygger och hanterar kränkande särbehandling

Vid insamlandet av underlag för det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2020 uppgav flera rektorer att man känt sig osäker inför frågor kring ensamarbete samt rutiner för gravida och ammande arbetstagare och hur dessa frågor skulle appliceras på förskolans verksamhet. För år 2021 svarar alla rektorer att man känner till och tillämpar rutiner för just dessa delar.

Kunskap kring lagar och regler för arbetsmiljön upplevs som mycket god hos chefer, skyddsombud och medarbetare. Kunskaper om vilka förhållanden som skapar god arbetsmiljö samt risker i arbetsmiljön, hur de kan förebyggas och åtgärdas upplevs också som hög.

Merparten av förskolorna uppger att man genomför undersökning och riskbedömning vid förändringar samt när någonting har hänt såsom t.ex. tillbud eller olycksfall. Samtliga uppger att man genomför regelbundna undersökningar och riskbedömningar såsom skyddsronder, enkäter och daglig tillsyn, samt att man dokumenterar riskbedömningarna.

Drygt 83% av förskolorna svarar ”ja” på frågan om man har en aktuell handlingsplan för arbetsmiljöåtgärder samt att man följer upp åtgärderna i handlingsplanen. Övriga 17% svarar ”delvis” på samma frågor.

På alla förskolor har resultat- och utvecklingssamtal (medarbetarsamtal) hållits, och dokumenterats, med all personal de senaste 12 månaderna.

Medarbetarundersökningen

Svarsfrekvensen på verksamhetsområdesnivå var 90% 2021, vilket är bättre än 2020, då den låg på 79%. Åtta förskolor hade en svarsfrekvens under 80% (mellan 64 och 79%). Högst svarsfrekvens hade förskolorna Tranan, Myran, Blåsippan, Karlavagnen, Solliden, Bikupan, Fröhuset, Luna, Nova, Kungstappan, Tunnländsgården, Björkstugan, Ametisten samt Skogsbackskolans förskola som alla nådde 100%.

Alla förskolor arbetar med resultatet på medarbetarundersökningar i sin arbetsgrupp och merparten (knappt 92%) arbetar tillsammans fram en handlingsplan utifrån dessa underlag som man sedan följer upp. På verksamhetsnivå visade resultatet på HME 78 för både rektorer och all personal.

Övergripande styrkor för all personal i förskolan är:

- Jag är insatt i min arbetsplats mål
- Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- Jag vet hur jag kan påverka min löneutveckling

Övergripande frågor att förbättra för all personal i förskolan är:

- Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid
- Jag är nöjd med den möjligheten jag har att påverka mina arbetstider/mitt arbetsschema
- På min arbetsplats har vi ett bra samarbete

Övergripande styrkor för rektorer i förskolan är:

- Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- Jag tycker att "ansvarstagande" stämmer väl in på min arbetsplats. Det vill säga, vi tar ansvar för kommunens samlade verksamhet. Vi har tydliga arbetsprocesser och den kompetens som behövs och förverkligar fattade beslut
- Jag kan rekommendera Botkyrka kommun som arbetsgivare

Övergripande frågor att förbättra för rektorer i förskolan är:

- Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid
- Jag tycker att "öppna" stämmer väl in på min arbetsplats. Det vill säga vi är öppna med vår verksamhet och värdesätter olikheter, vi samspelar, lyssnar och är nyfikna och ställer frågor
- Jag tycker att "modig" stämmer väl in på min arbetsplats. Det vill säga att vi ifrågasätter invanda normer och tankesätt, prövar och omprövar arbetsätt och idéer

Sjukfrånvaro

Förskola	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	12,2%	10,5%
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	6,7%	5,7%
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	2,5%	2,0%
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	3,0%	2,9%

Skyddsronder

Fysiska, organisatoriska och sociala skyddsronder samt barnskydds rond har helt eller delvis genomförts på samtliga förskolor under de senaste 12 månaderna.

Ca 91% av förskolorna uppger att man har genomfört skydds rond kring hot och våld under de senaste 12 månaderna, resterande ca 9% svarar nej på frågan.

Samtliga förskolor rapporterar, utreder och följer upp tillbud och arbetsskador som inträffar på arbetsplatsen. Ca 80% gör sammanställningar över antalet tillbud och olycksfall. Av resterande 20% uppger hälften att det inte görs och hälften att man inte har kännedom om det.

Majoriteten av förskolorna uppger att de använder sig av företagshälsovården när man behöver hjälp med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ca 8% menar dock att det inte har varit aktuellt under de senaste 12 månaderna. Några upplever att företagshälsovården inte är behjälpliga på det sätt man önskar.

Exempel på genomförda förbättringsåtgärder på förskolorna:

- Man har implementerat prioriteringslistor vid hög arbetsbelastning för olika yrkesroller. Implementeringen har genomförts på APT samt i samverkan.
- Rektorer och biträdande rektorer har arbetat systematiskt och aktivt med friskhetsfaktorer i sina förskolor med syfte att öka trivselen och höja frisknärvaron
- Samtliga rektorer anlitar företagshälsovården i samråd med HR-specialist när det finns tydliga behov för det
- Samtlig personal i förskolorna har genomfört den webbaserade utbildningen i grundläggande brandskydd

Exempel på åtgärder som inte har kunnat genomföras fullt ut och orsaker till detta:

Åtgärder som är påverkningbara för förskolorna, som man behöver jobba vidare med:

- Pandemin har försvårat genomförandet av vissa planerade utbildningar för personalen inom t.ex. HLR och ergonomi. Hög personalfrånvaro har också gjort det svårt att t.ex. följa upp arbetsmiljöåtgärder. Detta behöver vi arbeta mer kring under 2022.
- Organisationsfrågor och bemanning är ett pågående arbete liksom samordning vid hög personalfrånvaro, översyn av arbetsbelastning samt riskbedömningar vid schemaändringar.
- Arbete med att öka frisknärvaron, öka känslan av att ”mitt arbete känns meningsfullt” samt hitta goda kommunikationsformer som främjar samarbete.

- Förtydliga förskollärarens ansvar i teori och praktik, utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och det pedagogiska året så personalen vet vad som ska hända och när. Detta är av vikt för att kunna planera sin verksamhet.
- Handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningen (påbörjat arbete utifrån resultat i 2021 års undersökning)

Åtgärder som inte är påverkningbara för förskolorna, som behöver lyftas i organisationen:

- Flera förskolor lyfter problem med lokaler och förskolegårdar, såsom t.ex. bristande ventilation och stopp i dagvattenbrunnar vilket leder till vattenansamlingar på gården.
- Man har sett svårigheter i att skapa en helt smittsäker arbetsmiljö under pandemin, då verksamheten skulle hållas öppen trots hög smittorisk.
- Dubbelbemanning vid öppning och stängning utifrån handlingsplanen för att motverka övergrepp i förskolan skapar konsekvenser för mindre förskolor. Vid sjukfrånvaro blir det t.ex. mycket övertid att täcka för de kollegor som är på plats. Att anställa fler för att täcka personalbehov (schemamässigt) kostar och ger ett underskott budgetmässigt med minskade möjligheter för befintlig personal.
- Man upplever svårigheter för verksamheten i samband med nybyggnation/renovering av lokaler, dels att genomföra verksamhet i tillfälliga lokaler vid evakuering, men även då befintliga lokaler behöver renoveras/repareras.

Övrigt

Övriga delar som majoriteten av förskolorna har goda rutiner kring

- Kännedom om samt tillämpande av rutiner för arbetsanpassning och rehabilitering (inkl dokumentation i Adato), risker för hot och våld samt första hjälpen och krisstöd.
- Kännedom om samt tillämpande av rutiner för arbetsskador och tillbud.
- Kännedom om och tillämpande av rutiner för undersökning och riskbedömning av arbetsmiljön.
- Kännedom om och tillämpande av rutiner för alkohol och droger.

Övriga delar som flera förskolor upplever att de har vissa brister i är

- Rutiner för medicinska kontroller
- Skriftliga instruktioner för arbetsmoment som är förenade med allvarliga risker
- Rutiner för introduktion

Planerade åtgärder under 2022 (samtliga åtgärder följs upp regelbundet under året men specifikt i december 2022)

	Sammanställning av planerade åtgärder under 2022:	Ansvar:
Medarbetarundersökningen	<ul style="list-style-type: none"> • Öka svarsfrekvensen på medarbetarenkäten på de förskolor som har ett deltagande lägre än 80%, samt bibehålla svarsfrekvensen på de förskolor vars deltagande överstiger 80%. • Samtliga förskolor arbetar aktivt med resultatet och visar det genom att ta fram en handlingsplan som diarieförs. • På de förskolor där arbetsbelastning kommer upp som förbättringspunkt lyfts detta som en stående punkt på APT. 	Rektor Rektor Rektor
Sjukfrånvaro/Frisknärvaro	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga rektorer och biträdande rektorer arbetar systematiskt och aktivt med friskhetsfaktorer i sina förskolor i syfte att öka trivselen och höja frisknärvaron • Samtliga rektorer anlitar företagshälsovård i samråd med Hrspecialist när det finns tydliga behov av det 	Rektorer och biträdande rektorer Rektorer och Hrspecialist
Arbetskador & tillbud	<ul style="list-style-type: none"> • Samtlig personal i förskolorna ska genomföra den webbaserade utbildningen i grundläggande brandskydd. 	Rektor och biträdande rektor

	<ul style="list-style-type: none">• På APT och i samverkan ansvarar rektor för att en sammanställning över arbetsskador och tillbud regelbundet lyfts	Rektor
Övrigt	<ul style="list-style-type: none">• Rutiner för introduktion, ska tydliggöras på enhetsnivå (<u>Introducera nyanställda – chefsstöd - Startsidan – Botwebb (botkyrka.se)</u>)• Arbete på enhetsnivå med arbetsplan HÖK21 (APT-material). Uppföljning på verksamhetsområdesnivå feb 2023.• Skydds rond kring hot och våld ska genomföras på samtliga förskolor.	Rektor Rektor och verksamhetschef Rektor

Tumba 2022-04-19

Sara Dahl
Verksamhetschef Förskola

Referens

Birgitta Zelezny Ulvered

Mottagare

Linda Larsson

Sammanställning av årlig kartläggning av arbetsmiljön och årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) för verksamhetsområde GRUNDSKOLA

Botkyrka kommunala grundskolor, 10 skolor och 5 rektorsområden, sammanlagt 22 skolenheter samt Språkcentrum, har besvarat frågor kring sitt systematiska arbetsmiljöarbete för år 2021. Detta arbete inkluderar bland annat uppföljning av riskbedömningar och åtgärder i fysisk samt psykosocial arbetsmiljö. Svaren har sammanställts för att lokalisera eventuella brister som behöver åtgärdas, kommungemensamt eller för en enskild skola, men även för att lyfta fram de områden där man har nått positiva resultat.

Verksamhetsområde grundskola genomförde en omorganisation sommaren 2020 där två eller tre tidigare skolor organiserades i rektorsområden. En omorganisation som påverkat sammanlagt 10 skolor. Coronapandemin har inneburit att arbetet med att arbeta för större likvärdighet och gemenskap i rektorsområdena fortfarande släpar efter. På ledningsnivå, rektorer och biträdande rektorer pågår handledning som upplevs som givande och stödjande.

Uppföljningarna av SAM har genomförts av rektor tillsammans med samverkansgrupp och skyddsombud på varje enskild skola.

Under 2021 präglades arbetet av Covid-19 pandemin. Liksom det övriga samhället behöver tid för återgång kommer också verksamhetsområde grundskola behöva tid för att långsiktigt bearbeta, undersöka och åtgärda de brister vi fått syn på i årets kartläggning.

Sammanfattning av enheternas systematiska arbetsmiljöarbete 2021

Rutiner för SAM

Verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet upplevdes 2020 inte tillräckligt lättillgängliga och lätta att förstå. Hela 54% av de svarande menade att rutinerna bara delvis var lättillgängliga och lätta att förstå. Efter de utbildningssatsningar som genomförts under VT 2021 ser vi att det nu minskat till 26% som bara delvis tycker att rutinerna är lättillgängliga och lätta att förstå. En bra utveckling.

Botkyrka kommuns medarbetar- och arbetsmiljöpolicy är helt eller delvis känd på enheterna. Här har vi ett fortsatt utvecklingsområde.

Av svaren framgår att skolorna i mycket hög grad kunnat genomföra 10 Arbetsplatsträffar under året trots utmaningarna under pandemin. De skolor som inte haft tio arbetsplatsträffar har haft 8–9 tillfällen, en del i ny form som till exempel digitalt. På 100% av skolorna tas arbetsmiljöfrågor upp på arbetsplatsträffarna. Antingen som en stående punkt på varje APT, eller när behov uppstår.

Kunskap kring lagar och regler för arbetsmiljön upplevs som god hos chefer, skyddsombud och medarbetare. Likaså kring risker i arbetsmiljön, hur de kan förebyggas och åtgärdas och hur man skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö. Skolorna har under året utvecklat goda rutiner för riskbedömningar under pandemin, ett flertal skolor har gjort ett stort antal riskbedömningar i samband med att man ansökt om delvis distansundervisning. Flera skolor har i samband med det också genomfört skyddsronder med coronafokus. 37% av de svarande uppgav 2020 att skyddsronder med fokus på hot och våld hade genomförts, en anmärkningsvärt låg andel då hot och våld är relativt vanligt i anmälningarna av tillbud. 2021 svarar 40% att denna skyddsronder genomförts varför det är ett fortsatt utvecklingsområde.

På alla skolor har medarbetarsamtal genomförts, och dokumenterats, med stor del av medarbetarna de senaste 12 månaderna. Ett mindre antal medarbetare har under till exempel lång och varaktig sjukfrånvaro avböjt samtal.

Medarbetarundersökningen

Svarsfrekvensen på verksamhetsnivå är 84% vilket möjliggör en god överblick över verksamhetsområdet. Svarsfrekvensen har sjunkit marginellt från året innan (86% 2020).

Alla skolor (100%) arbetar med resultatet på medarbetarundersökningar inom ramen för möten på arbetsplatsen så som APT och till exempel arbetslagsmöten. Totalindex (72) och HME (80) är något sämre än 2020 men minskningen är så liten att den inte kan sägas visa någon riktning. Där emot kan vi konstatera att det är stabila värden för helheten trots de utmanande förutsättningarna som varit under pandemin.

Den grupp som har haft en mycket ansträngd arbetssituation under pandemin är rektorerna. Vi kan se att totalindex har stigit från 65 2020 till 67 2021. HME har sjunkit något från 79 2020 till 77 2021. Vi kan se att Verksamhetsstöd grundskola fortfarande har lågt totalindex och lågt HME.

En skolenhet har ett totalindex under 60 och fyra skolor har ett HME under 80. Rektorsområde Tullinge södra har sjunkit sedan tidigare år och vi kopplar det till den nya ledningsorganisationen.

Vår största utmaning inom VO gällande upplevelsen av arbetssituationen är inom ramen för arbetsbelastning, återhämtning och möjligheterna att påverka löneutvecklingen.

13	Jag vet hur jag ska prioritera mina arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning	Uf Grundskola Verksa 2021	61	17	22	3,67	100%
		Uf Grundskola Verksa 2020	74	8	21	3,89	100%
		Uf Grundskola 2021	73	18	9	4,01	98%
		Uf 2021	73	18	9	4,01	98%
		Totalt 2021	78	14	8	4,15	99%
14	Jag hinna med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid	Uf Grundskola Verksa 2021	22	6	72	1,94	100%
		Uf Grundskola Verksa 2020	21	32	47	2,58	100%
		Uf Grundskola 2021	50	25	25	3,35	99%
		Uf 2021	50	25	25	3,35	99%
		Totalt 2021	57	22	21	3,55	99%
15	Jag är nöjd med den möjligheten jag har att påverka mina arbetstider /mitt arbetsschema	Uf Grundskola Verksa 2021	67	33		3,56	100%
		Uf Grundskola Verksa 2020	69		11	4,26	100%
		Uf Grundskola 2021	61	22	17	3,68	97%
		Uf 2021	60	22	17	3,66	97%
		Totalt 2021	66	19	15	3,82	97%
16	Jag har möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder	Uf Grundskola Verksa 2021	6	22	72	2,11	100%
		Uf Grundskola Verksa 2020	42	32	26	3,11	100%
		Uf Grundskola 2021	47	27	26	3,30	98%
		Uf 2021	47	28	24	3,33	98%
		Totalt 2021	54	25	21	3,49	98%
17	Jag vet hur jag kan påverka min löneutveckling	Uf Grundskola Verksa 2021	6	91	33	2,44	100%
		Uf Grundskola Verksa 2020	12	47	41	2,85	89%
		Uf Grundskola 2021	47	27	26	3,27	96%
		Uf 2021	50	27	24	3,35	96%
		Totalt 2021	49	26	25	3,35	96%

Övergripande verksamhetsområde grundskola

Styrkor

- Skyddsombud deltar i SAM på enheterna
- APT genomförs på enheterna där tas arbetsmiljöfrågor upp
- Medarbetarsamtal genomförs
- Medarbetarundersökning genomförande
- Skriftlig uppgiftsfördelning över arbetsmiljöuppgifterna
- Arbetsanpassning vid rehabilitering och dokumenteras i Adato
- Skolorna tillämpar och känner till rutiner för arbete med arbetsmiljön
- Risk och konsekvensanalyser görs i stor utsträckning och man följer upp.
- Rutiner för första hjälpen och krisstöd
- Rutiner för kränkande särbehandling
- Tillbud rapporteras, utreds och följs upp

Svagheter

- Frågor gällande gravida, ammande och ensamarbetare
- Uppdatering kring lagar och regler för arbetsmiljön
- Uppföljning av den årliga medarbetarenkäten
- Analys av arbetsskador och tillbud
- Rutiner kring arbetsmiljöarbetet finns, men upplevs svåra att förstå.

Vad har vi redan gjort?

- Flera av de planerade åtgärderna under 2021 har inte kunnat genomföras. Pandemi och till exempel personalbrist på Kvalitetsstöd har påverkat genomförandet. Flera åtgärder får därför kvarstå till år 2022.
- Under åren med pandemin har vi haft ett mycket aktivt arbete med riskbedömningar och i hög grad har skyddsombud deltagit.
- Genomfört APT trots att nu under dessa omständigheter blev digitalt under våren 2021. Rektorer har haft APT på enheterna, samt verksamhetschef grundskola har haft APT.
- Elevskyddsombudsutbildning som genomförs en gång om året.

Under 2021 har vi i samarbete med HR genomfört kompetensutveckling gällande SAM, rutiner och åtaganden samt följt upp arbetet med rektorsgruppen.

Vad kommer vi att göra?

- Vi ser både i medarbetar- och arbetsmiljöenkäten att det vi behöver fortsätta vårt arbete med är den upplevda ohälsosamma arbetsbelastningen.
- Genomgång av kommunens medarbetar- och arbetsmiljöpolicy i augusti i samband med läsårsstart.

Sjukfrånvaro/frisknärvaro

Grundskola	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	6,5%	8,1%	5,7%	6,6%
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,7%	4,8%	3,0%	3,3%
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,4%	1,6%	1,2%	1,4%
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	1,5%	1,7%	1,5%	1,9%

Totala sjukfrånvaron är lägre 2021 än 2020. Vi är tillbaka på 2018 års nivå. Dag 1–14 är också lägre än 2020 men fortfarande högre än 2018 och 2019. Det är sannolikt en pandemieffekt där korttidsfrånvaron syns. Flera skolor beskriver att sjukfrånvaron har kunnat begränsas tack vare att man haft möjlighet att undervisa på distans i perioder. Lärare som varit lite snuviga eller har haft diffusa symptom, men inte varit sjuka, har i viss utsträckning kunnat undervisa hemifrån.

Arbets-skador och tillbud

Rutiner, och tillämpande av dessa, för arbets-skador och tillbud, har samtliga skolor kontroll över 100% uppger svarar ja i enkäten. Alla skolor känner till och tillämpar rutiner för första hjälpen och krisstöd, risker för hot och våld och kränkande särbehandling. Tillbud och arbets-skador som inträffar inom verksamheten rapporteras i KIA där de utreds och följs upp. Största andelen tillbud inträffar i klassrummet och är hot och våld.

När det gäller kunskapen kring hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning samt hantering av och åtgärder för att förebygga kränkande särbehandling ser vi att kompetensutveckling kan vara motiverad. Vi ser i medarbetarenkäten att arbetsbelastning och återhämtning är områden vi behöver arbeta mer med vilket bekräftas i arbetsmiljöenkäten.

Övriga delar som flera skolor upplever att de har vissa brister i är

- Genomförande av barnskydds rond
- Genomförande skydds rond hot och våld
- rutiner för medicinska kontroller

Planerade åtgärder under 2022 (samtliga åtgärder följs upp regelbundet under året men specifikt i december 2022)

	Sammanställning av planerade åtgärder under 2022:	Ansvar:
Rutiner SAM	<ul style="list-style-type: none"> • Rutiner för SAM följs upp i UF:s avvikelshanteringssystem; bland annat genomförandet av olika skyddsronder som till exempel organisatoriska och sociala skyddsronden samt hot och våld. • Samtliga underlag från skyddsronder ska diarieföras. • Genomgång av rutinerna för SAM och kommunens medarbetar- och arbetsmiljöpolicy och till området tillhörande frågor görs vid varje läsårsstart. Ht 2022 inventerar vi vad/vilka delar som uppfattas som svåra att förstå för senare åtgärder. • Målet för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska vara känt för samtlig personal i skolenheten samt att arbetsmiljöfrågan lyftas på samtliga APT eller andra möten som överenskommet i samverkan. • Det ska finnas en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter för all personal som tilldelats dessa. Dessa ska även diarieföras på enheten. 	<p>Kvalitets controller</p> <p>Rektor</p> <p>Verksamhetschef + HR</p> <p>Rektor + HR</p> <p>Rektor</p>

Medarbetarundersökningen	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga skolor arbetar aktivt med resultatet och tar fram en handlingsplan som diarieförs på enheten. Kopia till verksamhetschef. • Skolledarnas arbetssituation behöver diskuteras och åtgärder skapas. • Under läsåret 22–23 ska hot och våld i verksamheterna inventeras och åtgärder skapas. 	Rektor & biträdande rektor Verksamhetschef + HR Verksamhetschef+ rektorer
Sjukfrånvaro/frisknärvaro	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga rektorer och biträdande rektorer utbildas gällande friskfaktorer och förebyggande arbete i förhållande till bland annat ohälsosam arbetsbelastning för att öka frisknärvaron på skolorna. 	Rektor & biträdande rektor + HR
Arbetsskador och tillbud	<ul style="list-style-type: none"> • Samtlig personal i skolorna ska genomföra den webbaserade utbildningen i grundläggande brandskydd. • På APT och i samverkan ansvarar rektor för att en sammanställning och analys över arbetsskador och tillbud regelbundet lyfts 	Rektor & biträdande rektor Rektor

Tumba 20220412

Birgitta Zelezny Ulvered
Verksamhetschef grundskola

2022-04-24

Referens
Lennart Gudmark

Mottagare
Linda Larsson

Sammanställning av årlig kartläggning av arbetsmiljön och årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) för verksamhetsområde GYMNASIESKOLA

Botkyrkas 4 gymnasieskolor har besvarat frågor kring sitt systematiska arbetsmiljöarbete för år 2021. Detta arbete inkluderar bland annat uppföljning av riskbedömningar och åtgärder i fysisk samt psykosocial arbetsmiljö. Svaren har sammanställts för att lokalisera eventuella brister som behöver åtgärdas, kommungemensamt eller för en enskild gymnasieskola, men även för att lyfta fram de områden där man har nått positiva resultat.

Uppföljningarna av SAM har genomförts av rektor och övrig skolledning tillsammans med skyddsombud.

Sammanfattning av enheternas systematiska arbetsmiljöarbete 2021

Rutiner för SAM

Verksamhetens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet är lättillgängliga och de flesta upplever att de är lätta att förstå. Botkyrka kommuns medarbetar- och arbetsmiljöpolicy är känd på enheterna, men behöver tas upp med jämna mellanrum.

Arbetsplatsträffar har hållits minst tio gånger under kalenderåret på samtliga fyra gymnasieskolor. Arbetsmiljöfrågor tas upp på arbetsplatsträffarna, antingen som en stående punkt på varje APT, eller när behov uppstår.

Det finns en skriftlig uppgiftsfördelning för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter där kunskaperna är tillräckliga, men behöver uppdateras i några fall och behöver få en rutin för stabil och årlig uppdatering.

Kännedom och tillämpning av rutiner för arbetsmiljöarbeten är över lag god, men några få behöver en bättre tillämpning, t.ex. ensamarbete.

Kunskap kring lagar och regler för arbetsmiljön upplevs som god hos chefer, skyddsombud och medarbetare. Likaså kring risker i arbetsmiljön, hur de kan förebyggas och åtgärdas och hur man skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö. Ett förbättringsområde är dock löpande dokumentation i befintliga verksamhetssystem.

Ett arbete som pågår att utveckla och genomföra planer för att hantera PDV (Pågående Dödligt Våld) på skolorna i samarbete med förvaltningen.

På alla gymnasieskolor har medarbetarsamtal hållits, och dokumenterats, med all personal de senaste 12 månaderna.

Fysiska, organisatoriska och sociala skyddsronder genomförs. Riskbedömningar görs vid förändringar.

Tillbud och arbetsskador rapporteras och följs upp, men dokumentationen sker inte alltid löpande i befintliga verksamhetssystem.

Medarbetarundersökningen 2021

År	Svarsfrekvens		HME		TI	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
S:t Botvid	94%	77%	76	76	66	66
Skyttbrink	95%	86%	64	80	53	80
Tullinge	90%	70%	84	83	80	75
Tumba	91%	86%	80	82	74	77
Totalt	92%	80%	78	80	71	73

Alla gymnasieskolor arbetar med resultatet på medarbetarundersökningar och tar fram en handlingsplan utifrån dessa underlag som man sedan följer upp.

Uppföljning sker i samtal med verksamhetschefen och i utbildningsförvaltningens avvikelsesystem. Särskild uppföljning sker på Skyttbrinks gymnasium, där händelser under våren 2021 av naturliga skäl bör ha haft stor påverkan på svaren.

Övergripande styrkor för all personal i gymnasieskolan är:

- Mitt arbete känns meningsfullt

- Jag är nöjd med den introduktion som jag har fått till mina arbetsuppgifter
- Jag känner mig trygg på min arbetsplats

Övergripande frågor att förbättra för all personal i gymnasieskolan är:

- Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- Jag vet hur jag ska prioritera mina arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning
- Jag vet hur jag kan påverka min löneutveckling

Sjukfrånvaro/frisknärvaro

Gymnasieskola	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	4,3%	4,5%	4,8%	4,6%
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	2,5%	2,5%	2,3%	2,4%
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	0,8%	1,1%	1,0%	1,3%
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	1,0%	0,9%	1,5%	1,0%

Siffrorna visar en fortsatt låg sjukfrånvaro. Det är svårt att bedöma hur pandemin har påverkat sjukfrånvaron då distans- och fjärrundervisning har kunnat genomföras delar av året

Arbets skador och tillbud

Tillbud och arbets skador rapporteras i KIA samt utreds och följs upp på alla gymnasieskolor, men dokumentationen sker inte alltid löpande och slutförs inte alltid inom rimlig tid. Samma tendens finns i systemet DF-Respons där kränkande behandlingar rapporteras, utreds och följs upp. Det är ett förbättringsområde.

Alla gymnasieskolor känner till och tillämpar rutiner för första hjälpen och krisstöd, risker för hot och våld och kränkande behandling. Ett utvecklingsarbete pågår för att ta fram rutiner för PDV (Pågående Dödligt Våld) på skolorna i samarbete med förvaltningen.

Sammanfattande analys

Inom verksamhetsområde gymnasieskolan är helhetsbilden att det förkommer ett systematiskt arbetsmiljöarbete som följer de riktlinjer och anvisningar som lagstiftningen kräver och att även kommunens riktlinjer följs. Det finns dock utvecklingsområden där vi behöver vidta åtgärder för att ytterligare stärka arbetet. Handlingsplan HÖK21 med områdena – Arbetstid – Arbetsmiljö – Arbetsorganisation och – Lönebildning ska genomföras under året och blir en pådrivande kraft i det systematiska arbetsmiljöarbetet för samtliga inom skolan.

Planerade åtgärder under 2022 (samtliga åtgärder följs upp regelbundet under året men specifikt i december 2022)

Sammanställning av planerade åtgärder under 2022:	Ansvar:
Rutiner för SAM följs upp i UF:s avvikelsehanteringssystem.	Verksamhetschef
Ta fram rutiner för PDV (Pågående Dödligt Våld)	Verksamhetschef och rektor
Arbetet med att följa Handlingsplan HÖK21.	Rektor
Det ska finnas en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter för all personal som tilldelats dessa. Dessa ska även diarieföras på enheten.	Rektor
Att tydliggöra och klargöra hur de olika systemen för hur rapportering och uppföljning arbetsskador, tillbud och kränkande behandling ska användas kontinuerligt.	Verksamhetschef och rektor

Tumba 2022-04-24

Lennart Gudmark
Verksamhetschef Gymnasieskola

Justering lednings- och enhetsorganisation förskola i Hallunda/Norsborg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden justerar lednings- och enhetsorganisation för förskola i Hallunda/Norsborg i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden beslutade den 5 februari 2019 om en förändrad lednings- och enhetsorganisation för förskola. Förändringen innebar att det inrättades tolv förskoleenheter som består av flera förskolor.

Med anledning av förändringarna avseende förskolor i Hallunda/Norsborg behöver lednings- och enhetsorganisationen för förskola justeras. För att åstadkomma en jämnare fördelning föreslås en ny enhetsorganisation i två steg. Med den nya lednings- och enhetsorganisationen kommer varje enhet att ha kapacitet för 300-400 barn.

Organisationen i steg 1 gäller från och med 1 augusti 2022. Organisationens i steg 2 gäller och från och med att den nya förskolan Anemonen är färdigställd, vilket är beräknat till augusti 2023. Förvaltningen kommer framöver löpande att justera lednings- och enhetsorganisationen för förskolan utifrån förändrade förutsättningar.

Referens

Kajsa Bernéus
Kajsa.berneus@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Justering lednings- och enhetsorganisation förskola i Hallunda/Norsborg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden justerar lednings- och enhetsorganisation för förskola i Hallunda/Norsborg i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden beslutade den 5 februari 2019 om en förändrad lednings- och enhetsorganisation för förskola. Förändringen innebar att det inrättades tolv förskoleenheter som består av flera förskolor.

Med anledning av förändringarna avseende förskolor i Hallunda/Norsborg behöver lednings- och enhetsorganisationen för förskola justeras. För att åstadkomma en jämnare fördelning föreslås en ny enhetsorganisation i två steg. Med den nya lednings- och enhetsorganisationen kommer varje enhet att ha kapacitet för 300-400 barn.

Organisationen i steg 1 gäller från och med 1 augusti 2022. Organisationens i steg 2 gäller från och med att den nya förskolan Anemonen är färdigställd, vilket är beräknat till augusti 2023. Förvaltningen kommer framöver löpande att justera lednings- och enhetsorganisationen för förskolan utifrån förändrade förutsättningar.

Ärendet

Utbildningsnämnden beslutade den 5 februari 2019 om en förändrad lednings- och enhetsorganisation för förskola (§ 9 UN 2019-02-05, UF/2019:28). Förändringen innebar att det inrättades tolv förskoleenheter som består av flera förskolor. Varje förskoleenhet företräds av en rektor. Under varje rektor finns flera biträdande rektorer, dessa ansvarar i sin tur för

en eller flera förskolor beroende på storlek.

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn i stadsdelen Hallunda/Norsborg. Mot bakgrund av det fattade utbildningsnämnden den 8 mars 2022 beslut om att avveckla förskolorna Prästkragen, Ringblomman och Vitsippan eftersom förskolorna ska flytta in i nya lokaler (§ 17 UN 2022-03-08, UN/2021:00672).

Med anledning av förändringarna avseende förskolor i Hallunda/Norsborg behöver lednings- och enhetsorganisationen justeras. I tabell 1 framgår nuvarande enhetsorganisation i Hallunda/Norsborg.

Tabell 1. Nuvarande enhetsorganisation i Hallunda/Norsborg.

Förskoleenhet	Förskolor
Norsborg västra förskoleenhet	Vitsippan Blåsippan Aspen Granen
Norsborg centrala förskoleenhet	Ringblomman Vallmon
Norsborg östra förskoleenhet	Prästkragen Violen Örtagården

Avvecklingen av förskolan Ringblomman innebär att Norsborg centrala förskoleenhet endast kommer att bestå av en förskola. För att åstadkomma en jämnare fördelning föreslås en ny enhetsorganisation i Hallunda/Norsborg i två steg, se tabell 2 nedan. Med den nya lednings- och enhetsorganisationen kommer varje enhet att ha kapacitet för 300-400 barn.

Organisationen i steg 1 gäller från och med 1 augusti 2022. Organisationens i steg 2 gäller från och med att den nya förskolan Anemonen är färdigställd, vilket är beräknat till augusti 2023.

Tabell 2. Förslag på ny enhetsorganisation i Hallunda/Norsborg.

Förskoleenhet	Förskolor steg 1	Förskolor steg 2
Norsborg västra förskoleenhet	Vitsippan Blåsippan Aspen	Vitsippan Blåsippan Aspen
Norsborg centrala förskoleenhet	Ringblomman Vallmon Granen	Vallmon Granen
Norsborg östra förskoleenhet	Prästkragen Violen Örtagården	Anemonen Violen Örtagården

Förvaltningen har gjort en risk- och konsekvensanalys av förslaget och tagit fram en handlingsplan med åtgärder för att motverka riskerna.

Förvaltningen kommer framöver löpande att justera lednings- och enhetsorganisationen för förskolan utifrån förändrade förutsättningar.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms medföra jämnare ekonomiska förutsättningar för de olika förskoleenheterna eftersom fördelningen av antalet barn blir jämnare. Sammantaget bedöms beslutet inte medföra några ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Sara Dahl
Verksamhetschef förskola

Yttrande över motion - Öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55 procent av Botkyrkas kommuninvånare lider av detta (TuP)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden anser motionen besvarad och överlämnar yttrandet till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Tullingepartiet (TuP) har lämnat in en motion avseende att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55 procent av Botkyrkas kommuninvånare lider av det. Motionen har remitterats till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsnämnden instämmer i motionens ansats om att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma i kommunen. Nämnden anser att motionens föreslagna beslutspunkter avseende mål och strategier samt deklarerat av Botkyrka som en "Hälsokommun" faller inom kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvarsområden. Mot bakgrund av detta kan nämnden inte yttra sig över beslutspunkterna.

Utbildningsnämnden verkar för att inom sitt ansvarsområde utveckla ett strukturerat och strategiskt arbete med rörelse och hälsa genom riktlinjer. Vidare är övervikt och fetma ett prioriterat område inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan.

Utbildningsnämnden anser motionen besvarad.

Referens

Elin Othén
elin.othén@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Yttrande över motion - Öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55 procent av Botkyrkas kommuninvånare lider av detta (TuP)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden anser motionen besvarad och överlämnar yttrandet till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Tullingepartiet (TuP) har lämnat in en motion avseende att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55 procent av Botkyrkas kommuninvånare lider av det. Motionen har remitterats till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsnämnden instämmer i motionens ansats om att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma i kommunen. Nämnden anser att motionens föreslagna beslutspunkter avseende mål och strategier samt deklarering av Botkyrka som en "Hälsokommun" faller inom kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvarsområden. Mot bakgrund av detta kan nämnden inte yttra sig över beslutspunkterna.

Utbildningsnämnden verkar för att inom sitt ansvarsområde utveckla ett strukturerat och strategiskt arbete med rörelse och hälsa genom riktlinjer. Vidare är övervikt och fetma ett prioriterat område inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan.

Utbildningsnämnden anser motionen besvarad.

Ärendet

Tullingepartiet (TuP) har lämnat in en motion avseende att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55 procent av Botkyrkas kommuninvånare lider av det. Motionen har remitterats till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsnämndens yttrande till kommunfullmäktige

Övervikt och fetma ökar riskerna för att få typ 2-diabetes, cancer och hjärtkärlsjukdom och är en av de främsta orsakerna till ohälsa och förtida död. För barn och unga med övervikt och fetma är risken stor att övervikt och fetma kvarstår i vuxen ålder, men också att det påverkar den fysiska och psykiska hälsan.¹ Enligt undersökningen *Skolbarns hälsovanor* femdubblades andelen 11-15-åringar som har fetma mellan läsåren 1989/90 och 2017/18.²

Fysisk aktivitet är bra för barns mående, för resultaten i skolan och för folkhälsan. Samtidigt visar forskningen att barn och unga rör sig för lite och är stillasittande en för stor del av dagen. Enbart 44 procent av pojkarna och 22 procent av flickorna uppnår den rekommenderade nivån på 60 minuters fysisk aktivitet om dagen.³

I Botkyrka är den fysiska hälsan hos barn och unga en utmaning. Botkyrka kommun är en av de kommuner med störst andel barn med övervikt och fetma, cirka 16 procent. Förekomsten av barn med övervikt och fetma skiljer sig åt mellan i kommunens stadsdelar och mellan flickor och pojkar.⁴

Förebyggande arbete i Botkyrkas förskolor

En av de mest värdefulla åtgärder som ett samhälle kan göra för barns hälsa är att skapa goda uppväxt- och lärandemiljöer från tidig ålder.⁵ En bra lärmiljö ger förutsättningar för att Botkyrkas förskolebarn att aktivt utveckla kompetenser och förmågor. Förskolans läroplan (lpfö 18) anger bland annat att miljön ska bidra till att barn får möjligheter till att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika

¹ [Övervikt och fetma — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#) (hämtad 2022-03-29)

² [Övervikt och fetma bland skolbarn 11–15 år fortsätter öka](#), Folkhälsomyndigheten (hämtad 2022-03-30)

³ <https://www.rf.se/RFarbetarmed/Aktuellaprojekt/rorelsesatsningiskolan>

⁴ Region Stockholm 2019

⁵ Vetenskapsrådet, 2015

naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande.⁶

Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskolan beskriver vad som förväntas av de lärmiljöer som förskolebarnen i Botkyrka kommun möter. Riktlinjerna omfattar fysisk, social och pedagogisk miljö i förskolan och ska bidra till likvärdig utbildning av hög kvalitet i samtliga kommunala förskolor i Botkyrka.

Riktlinjerna definierar tio lärmiljöer i förskolan varav en är *miljö som gynnar rörelse*. Där anges att förskolan har en viktig uppgift att uppmuntra barn till utevistelse och etablera goda hälsobeteenden. Förskolegården ska på ett roligt och lustfyllt sätt stimulera barnen till att vilja röra sig, testa och lära känna sin kropps fysiska möjligheter med stöd av förskollärare och barnskötare. Barn ska därför kontinuerligt erbjudas utevistelse med inslag av rörelseaktiviteter i olika tempo och med möjlighet till varierade rörelsemönster.⁷

Samtliga Botkyrkas kommunala förskolor arbetar utifrån läroplanen och riktlinjerna för pedagogiska lärmiljöer i förskolan.

Förebyggande arbete i Botkyrkas skolor

Samtliga grundskolor i Botkyrka följer timplanen för idrott och hälsa, vilket innebär 140 undervisningstimmar per läsår för lågstadiet, 180 för mellanstadiet och 280 för högstadiet. Utöver timplanen har alla skolor schemalagd lek och rörelse för förskoleklassen i till exempel idrottssal, rörelse-/dansrum eller utomhus. Skolorna har dessutom mellan sex och tio hel- eller halvdagar varje läsår där fysisk rörelse är i fokus så som till exempel friidrottsdagar och orienteringsdagar.⁸

Vidare kommer utbildningsnämnden att besluta om *Riktlinjer för rörelse och hälsa* på sammanträdet i juni 2022. Riktlinjerna beskriver hur rörelse påverkar barns och ungas hälsa och hur skolor kan främja elevers möjlighet till rörelse under skoltid. Det kan dock konstateras att det redan pågår

⁶ [Läroplan \(Lpfö 18\) för förskolan - Skolverket](#)

⁷ [Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskolan.pdf \(botkyrka.se\)](#)

⁸ UN 2021-11-16 § 111, Nämnduppdrag – rörelse och hälsa

mycket arbete i olika former ute på skolorna för att öka rörelse hos eleverna. Riktlinjerna är utbildningsnämndens möjlighet att erbjuda ett sammanhängande och heltäckande arbete för ökad rörelse på skoltid i alla grundskolor.⁹ Förvaltningen har för avsikt att ta fram förslag till mått avseende barnfetma i mål och budget.

Gymnasieprogrammen består av olika ämnen och kurser. De gymnasiegemensamma ämnena är gemensamma för alla nationella program, bland dessa ingår ämnet idrott och hälsa. Samtliga nationella program läser kursen idrott och hälsa 1 (omfattande 100 poäng). Utöver de gemensamma ämnena består programmen av ämnen och kurser som skiljer sig åt beroende på programmet och skolans kursutbud.¹⁰ Det innebär att omfattningen av elevernas fysiska aktivitet under skoltid skiljer sig åt.

Elever med övervikt och fetma är ett prioriterat område inom ramen för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i Botkyrkas skolor. Det genomförs redan flera förebyggande insatser som till exempel frukost till alla barn, mer idrott på högstadiet, rastaktiviteter och näringsriktiga skolmåltider. Det finns dock ett behov av att fortsatt utveckla det förebyggande arbetet vad gäller övervikt och fetma på grupp/skolnivå samt kommunnivå.¹¹

Elevhälsan följer basprogrammet som innehåller lagstadgade insatser som hälsosamtal, hälsouppföljningar samt vaccinationer. Inför samtalet fyller alla elever i en hälsoenkät. Utifrån elevens svar och elevens önskemål om samtalsämne utförs ett individuellt inriktat samtal. Det genomförs tre hälsosamtal under grundskolan och ett i gymnasieskolan.

På individnivå arbetar elevhälsan enligt det regionala behandlingsprogrammet för övervikt och fetma (HPÖ) vid konstaterad övervikt eller fetma. Programmet omfattar bland annat samtal om kost och hälsa med eleven och vårdnadshavarna samt kontinuerlig kontroll av vikt. Vid behov erbjuds skolläkarbedömning samt eventuell remiss till sjukvården för vidare uppföljning med till exempel läkarkontakt, kontakt med sjukgymnast eller dietist.¹²

⁹ UN 2022-06-14, Riktlinjer för rörelse och hälsa

¹⁰ [Så här fungerar gymnasieskolan - Utbildningsguiden \(skolverket.se\)](#)

¹¹ UN 2022-03-08 § 21, Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse

¹² UN 2022-03-08 § 21, Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse

Sammantagen bedömning

Utbildningsnämnden instämmer i motionens ansats om att öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma i kommunen. Nämnden anser att motionens föreslagna beslutspunkter avseende mål och strategier samt deklarerat av Botkyrka som en "Hälsokommun" faller inom kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvarsområden. Det samma gäller kommunikation och information på botkyrka.se avseende stöd och råd vid övervikt och fetma. Mot bakgrund av detta kan nämnden inte yttra sig över beslutspunkterna.

Utbildningsnämnden verkar för att inom sitt ansvarsområde utveckla ett strukturerat och strategiskt arbete med rörelse och hälsa genom riktlinjer. Vidare är övervikt och fetma ett prioriterat område inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan.

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till ett kommunövergripande och strategiskt arbete för att minska förekomsten av övervikt och fetma i kommunen. Utbildningsnämnden anser motionen besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Expedieras till

Kommunledningsförvaltningen

Bilagor

Bilaga 1. Motion (TuP) - Öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55% av Botkyrkas kommuninnevånare lider av detta.

Öka medvetenheten om problematiken kring övervikt och fetma då 55% av Botkyrkas kommuninnevånare lider av detta.

På Folkhälsomyndighetens hemsida kan man läsa att 55% av Botkyrkaborna lider av övervikt eller fetma.

Det är ett högre snitt än riket (52%) och Stockholms Län (45%). Med tanke på Botkyrka kommuns höga andel så anser vi att det är ett uppenbart problem i kommunen. På sikt kan övervikt och fetma leda till diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar, cancer och andra allvarliga sjukdomar. På Folkhälsomyndighetens hemsida kan man läsa, under rubriken "Övervikt och Fetma", "Övervikt och Fetma är en riskfaktor för att drabbas av ett flertal sjukdomar och är en av de främsta orsakerna till förlorade friska levnadsår i Sverige." Syftet med denna motion är att öka människors kunskap, medvetenhet om problemet och på det sättet få dem att agera i detta allvarliga problem. Vi är medvetna om att man ska ha stor respekt för människors integritet och detta måste man ta hänsyn till när man utformar strategierna för detta arbete.

Vi tycker att man kan dra jämförelser med en pandemi i detta fall när så många är drabbade. Med tanke på alla de åtgärder kommunen vidtagit under Coronapandemin för människors hälsa så tycker vi att kommunen även bör agera på detta område. Det kan även vara så att Coronapandemin i sig bidragit till ännu mer stillasittande och mindre fysisk aktivitet på grund av de restriktioner som gällt under pandemin. Detta kan ha förvärrat problemet och ökat andelen överviktiga medborgare i kommunen. Statistik om detta är ännu ej tillgänglig.

Kommunen har idag på sin hemsida en rubrik som heter "Stöd, omsorg och familj". Under denna rubrik hittar man flera saker som kommunen kan hjälpa till med. Det finns även en länk till 1177 vårdguiden där man kan hitta råd om hälsa och råd vid sjukdom. Det är väldigt bra att all denna hjälp och information finns. Med tanke på hur utbredd problematiken med fetma och övervikt är i kommunen, skulle vi vilja att detta får sin egen rubrik.

Rubriken skulle kunna heta "Stöd och råd vid övervikt och fetma". Under denna rubrik kan man lägga in länken till 1177 samt länk till livsmedelsverket med olika kostråd. Det vore också bra att informera om hur man kan boka tid hos en dietist. Vidare skulle kommunen under denna rubrik kunna lägga in information om relationen mellan mat, motion, hälsa och övervikt. Vi tycker också att kommunen kan uppmuntra och informera medborgarna om att nyttja kommunens promenadvägar, elljusspår och utegym som alla är gratis att använda.

Målet är att nå ut till fler medborgare med information och aktiviteter, så att vi ska kunna komma ner till riksgenomsnittet och även Stockholms Läns genomsnitt, och helst ännu bättre tal, när det gäller övervikt och fetma.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige att besluta:

TULLINGE | PARTIET

- att berörda förvaltningar får i uppdrag att lägga in en rubrik på hemsidan under rubriken ”Stöd, omsorg och familj” som heter ”Stöd och råd vid övervikt och fetma” med information och länkar till 1177, livsmedelsverket samt annan relevant information för att kunna ge stöd till de som vill ta tag i sin övervikt och fetma.
- att kommunen sätter upp tydliga mål och strategier för medborgarnas hälsa, tills vidare med avseende på övervikt och fetma, samt deklarerar Botkyrka som en Hälsokommun.
- att sätta upp målet att talen för övervikt och fetma ska hamna under riksgenomsnittet och Stockholms Läns genomsnitt. Målet ska också vara att proaktivt ta tag i den mentala och fysiska ohälsan i kommunen, där övervikt och fetma är en del av det. Mottot bör vara: ”Botkyrka - den hälsosamma kommunen”.

Nils-Bertil Carlson Estrada (TuP)

Karin Nakamura Lindholm(TuP)

*Referens**Mottagare*

Utbildningsnämnden

Nämnduppdrag - Språkrav i skolan

Förslag till beslut

1. Utbildningsförvaltningen ska genomföra en språkinventering i grundskolan.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda införandet av språkrav i grundskolan och tester vid nyrekrytering.
3. Utbildningsförvaltningen ska återrapportera uppdraget 2023.

Sammanfattning

Det svenska språket är avgörande för skolframgång. Botkyrka kommun behöver som skolhuvudman göra allt för att säkra en god språkutveckling för kommunens barn och unga. Ett viktigt led i detta arbete är att säkra upp att barnen möts av skickliga pedagoger med ett starkt svenskt språk. I Botkyrkas förskolor har ett språkrav redan implementerats och kombinerats med ett kraftfullt utbildningspaket för befintlig personal som behöver bättra på sina svenska kunskaper.

Emanuel Ksiazkiewicz
Utbildningsnämndens ordförande

Redovisning av delegationsbeslut juni 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegationen får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegationen utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

- Delegationsbeslut verksamhetsområde grundskola maj 2022
- Delegationsbeslut verksamhetsområde förskola maj 2022
- Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan maj 2022
- Delegationsbeslut Brunnaskolan april-maj
- Delegationsbeslut Tumba gymnasium maj 2022
- Delegationsbeslut Skyttbrinks gymnasium maj 2022
- Delegationsbeslut Eklidsskolan maj 2022
- Delegationsbeslut Hammerstaskolan maj 2022
- Delegationsbeslut förskolan Humlan maj 2022
- Delegationsbeslut förskolan Myran maj 2022
- Delegationsbeslut Kvarnhagsskolan maj 2022
- Delegationsbeslut Skäcklinge gård maj 2022
- Delegationsbeslut Kärrspiran maj 2022
- Delegationsbeslut Falkbergsskolan maj 2022
- Delegationsbeslut förskolan Nackdala maj 2022
- Delegationsbeslut Tunaskolan maj 2022
- Delegationsbeslut Broängsskolan maj 2022
- Delegationsbeslut förskolan Måsen maj 2022
- Delegationsbeslut Riksstensskola maj 2022

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut juni 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegationen får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegationen utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Kvalitetsstöd maj 2022
Delegationsbeslut verksamhetsområde grundskola maj 2022
Delegationsbeslut verksamhetsområde förskola maj 2022
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan maj 2022
Delegationsbeslut Brunnaskolan april-maj
Delegationsbeslut Tumba gymnasium maj 2022
Delegationsbeslut Skyttbrinks gymnasium maj 2022
Delegationsbeslut Eklidsskolan maj 2022
Delegationsbeslut Hammerstaskolan maj 2022
Delegationsbeslut förskolan Humlan maj 2022
Delegationsbeslut förskolan Myran maj 2022
Delegationsbeslut Kvarnhagskolan maj 2022
Delegationsbeslut Skäcklinge gård maj 2022

Delegationsbeslut Kärrspiran maj 2022
Delegationsbeslut Falkbergsskolan maj 2022
Delegationsbeslut förskolan Nackdala maj 2022
Delegationsbeslut Tunaskolan maj 2022
Delegationsbeslut Broängsskolan maj 2022
Delegationsbeslut förskolan Måsen maj 2022
Delegationsbeslut Riksstensskola maj 2022

Enhet: Kvalitetsenheten**Månad: Maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-09	D1	Beviljande av tillfällig utökning av familjedaghemmet Stockholm dagmamma från 6 till 7 beviljas. Från och med 11 maj 2022 till och med 31 juli 2022.	UN/2022:00232	Beslut om tillfällig utökning av antalet platser, Stockholm dagmamma
2022-05-09	D1	Beviljande av tillfällig utökning av familjedaghemmet Michellas från 6 till 7 beviljas. Från och med 13 maj 2022 till och med 31 juli 2022.	UN/2022:00321	Beslut om tillfällig utökning av antalet platser, Michellas familjedaghem
2022-05-17	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-20	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2022-05-18	D85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Trädgårdsstadsskolan

Månad: Maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-02 2022-05-12	C1 C1	VL TIM lärarass CW VIK lärare fritidshem		

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad: Maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 05 31	C.1	Anställning lärare viss tid 220812-230630	BROS/2022:00040	

Delegat: Carina Norberg. rektor

Skola: Falkbergsskolan

Månad: maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts-Datum	Dele-gations - Punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Kopia av besluts-handl. bif.
2022-05-09	CI	Uppsägning/Avslut av anställning Lärare i Matte from 20220809	FALS/2022:00018	
2022-05-23	CI	Anställningsavtal/Beslut elevassistent from 20220523 tom 20221223	FALS/2022:00021	

Delegat: _____
Namnförtydligande: Anna-Lena Bergman, rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGATIONSBeslut

2022-06-03

S:t Botvids gymnasium

Månad: MAJ 2022

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
2/5-22	C1	Rekrytering Lärare i sv som andra språk 50% Tidsbegränsad anställning enligt skollagen Fr o m 2022-05-02 t o m 2022-06-15	STBG/ 2022:00045	Charlotte Björnfot Bitr rektor
		- - -		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Brunnaskolan

Månad: Maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-30	C 1	Anställningsbeslut Lärare 100% 20220812 – t v	BRUS/2022:00017	

Enhet: Brunnaskolan**Månad: April 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
		Inga delegationsbeslut		

Enhet: Förskolan Måsen**Månad: maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-18 2022-05-17	C1 C1	Anst.avtal SH måltidsbiträde 220627-220831 Anst.avtal HK måltidsbiträde tom 220630		

Enhet: vo Förskola...

Månad: maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
5 maj	D 21	Barn som flyttat till Huddinge kommun får ha sin förskoleplats kvar på förskolan Vreta	UN/2022: 00038-11	
5 maj	D 21	Barn som flyttat till Huddinge kommun får ha sin förskoleplats kvar på förskolan Vreta	UN/2022: 00038-12	
23 maj	D 14	Uppskjuten skolplikt – beviljad, enligt 7 kap 10 § skollag	UN/2022: 00236	
25 maj	D 92	Skolskjuts beviljad till och från Storveretens specialförskola Lilla rummet	220510-SAU- KM68	

Enhet: Förskolan Kärrspiran**Månad: Maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 05 13	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Timavlönad 2022 07 01 - 2023 01 31	KÄRF/2022:0 0010	
2022 05 24	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad 2022 07 01 – 2023 01 31	KÄRF/2022:0 0002	

**Enhet: Förskolan Skäcklinge Gård
Månad: Maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 05 11	C1	Anställningsavtal – Förskollärare – Vikariat 2022 07 01 – 2022 12 31	SKÄF/2022 00001	
2022 05 13	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Timavlönad 2022 07 01 - 2023 01 31	SKÄF/2022:0 0013	
2022 05 24	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad 2022 07 01 – 2023 01 31	SKÄF/2022:0 0014	

|

|

|

|

|

|

Enhet: Hammerstaskola...

Månad: Maj 2022/

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer/ Beteckning	Kopia av besluts-handl. bifogas
2022-05-16	c.1	Lärare åk 1-3 2022-08-12- 2023-08-11 Vik	HAMS/2022:00011	
2022-05-04	c.a	Lärare i bild 2022-08-1-2023.08-11 visstidsanställning	HAMS/2022:00004	
2022-05-03		Lärare åk 1-3 2022-08-12-Tillsvidare	HAMS/2022:00005	
2022-05-31		Lärare åk 1-7 2022-08-12-Tillsvidare	HAMS/2022:00009	

Delegat:Lena Bergström Häggberg

Enhet: Kvarnhagsskolan**Månad: 05 / 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-11 2022-05-30	C1 C1	Anställningsavtal RW94 Anställningsavtal MS97	KVAS/2022:00054 KVAS/2022:00060	

Enhet: Tunaskolan**Månad: Maj****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Deleger- ings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts - handl. bifogas
2022-05-05	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15824	
2022-05-05	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15823	
2022-05-12	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15930	
2022-05-12	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15926	
2022-05-12	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15918	
2022-05-12	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15915	
2022-05-12	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15913	
2022-05-17	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	15991	
2022-05-24	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	16082	
2022-05-30	D9	Anmälan till huvudman kränkande behandling	16127	
2022-05-30		SE DF RESPONS	16125	

Enhet: Skyttbrinks gymnasium**Månad: Maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
220531	C1	Anställning av personal/Beviljande av anställning	SKYG/2022:0 0018-1	Anställning savtal
220524	C1	Anställning av personal/Beviljande av anställning	SKYG/2002:0 0019-1	Anställning savtal

Enhet: TUMBA GYMNASIUM**Månad: Maj****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-05		Skriftlig varning tilldelas då eleven rökt en E-cigarett inne i ett klassrum. Har tidigare rökt i en korridor på skolan och fick då en muntlig tillsägelse. (MG-04)	TUMG/2022:00033	
2022-05-24		Beslut om åtgärdsprogram för en elev som behöver särskilt stöd. (IV-03)	TUMG/2022:00034	
2022-05-12	C1	Anställning av Studievägledare för Tumba gymnasium.	TUMG/2022:00035	
2022-05-16	C1	Anställning av Kurator till Tumba gymnasium.	TUMG/2022:00037	

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Humlan**Månad: maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-02	C1	Anställningsavtal 220701-tillsvidare	Anställningsavtal HUMF/2022:00035-1	
2022-05-02	C1	Anställningsavtal 220701-tillsvidare	Anställningsavtal HUMF/2022:00036-1	

Delegat: _____

Mirja Marsden Carlberg / Rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Eklidsskolan

Månad: Maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-19	C1	Anställning musiklärare	EKLS/2022:0 0014-1	

Enhet: Förskolan Myran**Månad: maj 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-05-13	C1	Anställningsavtal 220701-tillsvidare	Anställningsavtal Förskollärare MYRF/2022:00027-4 CV, MYRF/2022:00027-3 Ansökan Förskollärare MYRF/2022:00027-2 Annons Förskollärare MYRF/2022:00027-1	

Delegat: _____ **Michelle Arvór/ BiträdandeRektor**

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Nackdala

Månad: Maj 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
220531	C1	Anställning AVA bsk -221231		

Redovisning av anmälningssärenden juni

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- (SEK) Beslut gällande anmälan om kränkande behandling Broängsskolan, (Si 2022:3967)(UN/2022:00163)

Beslut från Skolverket

- Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare för 2021 ((8.1.2-2022:0009725) (UN/2022:00289)
- Statsbidrag för elever från nordiska länder för 2022 (8.1.2-2022:0019801) (UN/2022:00290)

Beslut från Förvaltningsrätten

Beslut från Migrationsverket

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Antagande av detaljplan Prästviken (KS/2022:00260)

Övrigt

Referens

Mariam Behnam

Mariam.Behnam@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av anmälningssärenden juni

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- (SEK) Beslut gällande anmälan om kränkande behandling Broängsskolan, (Si 2022:3967)((UN/2022:00163)

Beslut från Skolverket

- Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare för 2021 ((8.1.2-2022:0009725) (UN/2022:00289)
- Statsbidrag för elever från nordiska länder för 2022 (8.1.2-2022:0019801) (UN/2022:00290)

Beslut från Förvaltningsrätten

Beslut från Migrationsverket

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Antagande av detaljplan Prästviken (KS/2022:00260)

Övrigt

§ 64

Antagande av detaljplan Prästviken KS/2022:00260

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar detaljplanen för Prästviken, del av Eriksberg 2:27 med flera i Prästviken-Eriksberg.
2. Kommunfullmäktige beslutar att förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader ska tillämpas för detaljplanen för Prästviken, del av Eriksberg 2:27 med flera i Prästviken-Eriksberg och att detaljplanen justeras med aktuella riktvärden inför antagande.

Reservation

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Deltar ej

Solveig Nilsson (M) deltar inte i beslutet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2022-05-02 § 73 lämnat ett förslag till beslut.

Detaljplanens syfte är att skapa en attraktiv och varierad boendemiljö i samklang med det öppna kulturlandskapet. Detaljplanen rymmer byggrätter för flerbostadshus och enbostadshus samt byggrätter för förskola och LSS-boende. Detaljplanen säkerställer även ett antal kvalitéer och funktioner i den nya stadsdelens omgivning och som rekreationsområden, regionalt cykelstråk samt ytor för dagvattenhantering.

Detaljplanen ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Bornsjön. En god anpassning till det omgivande landskapet och dess kulturmiljövården har varit en central del i planarbetet och detaljplanens utformning. Anpassning till kulturmiljön säkerställs genom utförlig reglering av byggnadernas placering, volym, nyttjandegrad och höjdsättning. Husens utformning regleras med detaljerade utformningsbestämmelser som styr färgsättning, fasad- och takutformning.

Planförslaget har ställts ut på samråd och granskning. Under granskningen framfördes främst synpunkter som berör förslagets påverkan på områdets kulturmiljö, Bornsjön (AB 16) där bland annat Botkyrka kyrka med

tillhörande boställen och andra byggnader anges som uttryck för riksintresset. En del av de som yttrar sig motsätter sig bebyggelsen helt och andra tycker att förslaget ska omarbetas för att minimera påverkan på kulturmiljön. Länsstyrelsens bedömning är att det inte finns skäl att anta att Länsstyrelsen kommer att pröva kommunens beslut och upphäva detaljplanen, med stöd av 11 kap. 11 § PBL. De bearbetningar som gjorts av planförslaget gör att påtaglig skada på riksintresseområdet Bornsjön kan undvikas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2022-04-05, § 81.

I debatten yttrar sig Gabriel Melki (S), Mats Einarsson (V), Willy Viitala (M), Christina Karlsson (MP), Dag Ahlse (C), Yusuf Aydin (KD), Östen Granberg (SD), Birgit Hellgren (L), Solveig Nilsson (M), Andrei Ignat (M), Anders Thorén(TUP) och Kia Hjelte (M).

Yrkanden

Gabriel Melki (S), Christina Karlsson (MP) och Yusuf Aydin (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Einarsson (V) föreslår att kommunfullmäktige avslår kommunstyrelsens förslag.

Östen Granberg (SD) föreslår att kommunfullmäktige avslår kommunstyrelsens förslag. I det fall avslagsyrkandet faller inges en protokollsanteckning.

Birgit Hellgren (L) anför: Om jag hade varit tjänstgörande ersättare med rösträtt hade jag yrkat bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Votering

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige godkänner följande voteringsproposition:

Den som vill bifalla kommunstyrelsens förslag röstar ja.

Den som vill avslå kommunstyrelsen förslag röstar nej.

Voteringsresultat

Med 49 ja-röster mot 25 nej-röster beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag, bilaga 3.

Särskilda yttranden

Willy Viitala (M) hänvisar till Moderaterna särskilda yttrande i kommunstyrelsen.

Anders Thorén (TUP) biträder Moderaternas särskilda yttrande.

Christina Karlsson (MP) hänvisar till Miljöpartiets särskilda yttrande i kommunstyrelsen.

Dag Ahlse (C), lämnar ett särskilt yttrande, bilaga 2.

Yusuf Aydin (KD) hänvisar till Kristdemokraternas särskilda yttrande i samhällsbyggnadsnämnden.

Protokollsanteckning

Mats Einarsson (V) lämnar följande protokollsanteckning:

I kommunstyrelsen behandlades ärendena om Prästviken i omvänd ordning. Vänsterpartiet yrkade då avslag på förslaget till detaljplan och, efter att avslagsyrkandet inte vunnit gehör, avstod vi från att delta i besluten om exploateringsavtal. För tydlighets skulle yrkar vi nu avslag på kommunstyrelsens förslag i båda ärendena.

Östen Granberg (SD) lämnar följande protokollsanteckning:

Sverigedemokraterna beklagar att majoriteten av kommunfullmäktige antagit detaljplan för Prästviken.

Därmed har kommunfullmäktige inte tagit hänsyn till att bygga på prima åkermark som behövs för självförsörjning i Botkyrka, samt radera stora delar av våra fornminnen samt den kulturmiljö som Prästviken utgör.

BOTKYRKA KOMMUN
14785 TUMBA

2022-06-01
1(3)
Dnr 8.1.2-2022:0019801

Statsbidrag för elever från nordiska länder för 2022

Beslut om ansökan

Skolverket beslutar att bevilja er ansökan. Ni beviljas **467 394** kronor i statsbidrag. Ni har sökt 467394 kronor. Bidraget avser VT 2022. Bidraget betalas ut snarast till bankgiro/plusgiro 624-1061.

Beslutet om statsbidrag fattas med stöd av gymnasieförordning (2010:2039) och/eller förordning (2011:1108) om vuxenutbildning.

Skolverkets beslut får enligt förordningarna inte överklagas.

Beräkning av bidragsbeloppet

Huvudmännen ges bidrag för kostnader för nordiska elever på gymnasieprogram och/eller vuxenutbildning. Vilka belopp som bidraget ska baseras på framgår i Skolverkets regleringsbrev för 2022.

För elever inom gymnasieskolans program lämnas bidrag som motsvarar hälften av det belopp (inklusive måltider) som framgår av riksprislistan för ersättning till fristående skolor. För bidrag till kommun och region ska de belopp som har föreskrivits i riksprislistan reduceras med den ersättning för 6 procent mervärdesskatt som ingår i beloppen.

För elever som studerar på särskilda varianter ersätts huvudmannen med hälften av det grundbelopp som fastställts i beslut från Skolverket och - för enskilda huvudmän – även beslut från Skolinspektionen. Beloppet räknas upp med skolindex.

För elever som studerar på riksrekryterande utbildningar (utom riksrekryterande idrottsutbildningar) ersätts huvudmannen med hälften av det grundbelopp som fastställts i beslut från Skolverket och - för enskilda huvudmän – även beslut från Skolinspektionen. Beloppet räknas upp med skolindex, dock endast till och med 2018.

För elever som studerar på särskilda varianter som också är riksrekryterande ersätts huvudmannen med hälften av det grundbelopp som fastställts i beslut från Skolverket och - för enskilda huvudmän – även beslut från Skolinspektionen. Beloppet räknas upp med skolindex.

För elever inom den gymnasiala vuxenutbildningen lämnas bidrag för de kurser som eleven deltar i under pågående termin. För elever i kommunal vuxenutbildning ersätts kommunen eller regionen med 53 400 kronor per 800 verksamhetspoäng per kalenderår och elev.

För elever inom yrkesdansutbildning motsvarar bidraget anordnarens självkostnad.

Enligt gällande regelverk samt Skolverkets praxis görs ett avdrag från sökt belopp i de fall en kommun själva har elever, som med studiemedel från Centrala studiestödsnämnden, studerar i annat nordiskt land.

Utbetalningsplan

Utbetalningen av bidraget betalas ut omgående efter beslut och har meddelande-texten Nordiskaelever.2022.u1.

Ändrade omständigheter eller uppgifter

Det är mycket viktigt att ni informerar Skolverket snarast om det sker förändringar vad gäller er verksamhet. Det kan till exempel röra sig om förändringar som innebär att huvudmannen fusioneras med en annan huvudman eller att ni är under rekonstruktion. Även förändringar som innebär att huvudmannen köper eller säljer skolenheter från en annan huvudman ska meddelas Skolverket. Detta görs genom att skicka ett meddelande till statsbidrag.administration@skolverket.se.

Kontroll och uppföljning

Skolverket kan komma att genomföra stickprovskontroller, för att säkerställa att det finns underlag som styrker de uppgifter som beslutet grundats på. Skolverket gör också fördjupade uppföljningar och kontroller av att statsbidragen används på ett korrekt sätt. Samtliga huvudmän som Skolverket fördelar pengar till kan bli föremål för en kontroll.

Beslut har fattats av Tiina Heino efter föredragning av Anna Falk.
Handläggare var Anna Falk.

Kontaktuppgifter

För frågor om beslutet,
e-posta: statsbidrag.nordiskaelever@skolverket.se eller ring: 08-527 33 200
(Skolverkets växel).

BOTKYRKA KOMMUN
14785 TUMBA

2022-05-12
1(3)
Dnr 8.1.2-2022:0009725

Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare för 2021

Beslut om redovisning

Skolverket beslutar att godkänna er redovisning utan återkrav. Beslutet om statsbidrag fattas med stöd av Förordning (2016:709) om statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

Beslutet får inte överklagas enligt förordning (2016:709) .

Motivering

BOTKYRKA KOMMUN har tidigare beviljats 152 600 kronor i bidrag för Statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Skolverket har begärt att ni ska redovisa hur ni har använt bidraget. Ni har redovisat 152 600 kronor. Vi har godkänt 152 600 kronor.

Information om statsbidraget

Bidraget syftar till att stimulera lärarnas deltagande i studier som ger behörighet att undervisa i ämnet svenska som andraspråk eller kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning eller ger dem kunskaper inom ämnet svenska som andraspråk

Huvudmannen ska betala ersättning till läraren motsvarande minst 80 procent av lärarens lön för den tid som läraren deltar i utbildningen. Huvudmannen kan söka statsbidrag som motsvarar 70 procent av den kostnaden. Statsbidraget beräknas på en årslön för en lärare och förskollärare om 643 000 kronor inklusive sociala avgifter.

Skolverket beslutar om redovisning med stöd av förordning (2016:709) om statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

Enligt 17 § statsbidragsförordningen ska Skolverket följa upp hur statsbidraget har använts och enligt 18 § är mottagaren av statsbidrag skyldig att lämna sådan ekonomisk och annan redovisning till Statens skolverk som verket begär.

Återbetalning av statsbidrag

I 19 § statsbidragsförordningen finns bestämmelser om återbetalning.

Mottagaren av statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om

1. bidraget har lämnats på felaktig grund eller med för högt belopp,
2. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för,
3. sådan redovisning som avses i 18 § inte har lämnats, eller
4. mottagaren inte har följt villkor som framgår av beslutet om bidrag.

Av 20 § framgår att Skolverket ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidraget om någon är återbetalningsskyldig enligt 19 §. Om det finns särskilda skäl för det, får Skolverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

På statsbidrag som krävs tillbaka ska ränta tas ut från och med den dag som infaller en månad efter det att beslut om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Om det finns särskilda skäl för det, får Skolverket besluta att helt eller delvis avstå från krav på ränta. Detta framgår av 21 §.

Skolverkets beslut får enligt 23 § inte överklagas.

Beslut har fattats av Tiina Heino efter föredragning av Kamal Ronaghi.
Handläggare var Kamal Ronaghi.

Kontaktuppgifter

För frågor om beslutet,

e-posta: statsbidrag.hp.svasfi@skolverket.se eller ring: 08-527 33 200

(Skolverkets växel).